

SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje \$2.50
Kanađoj ir Lietuvoj \$3.00
Pasei metų:
Amerikoje \$1.25
Kanađoj ir Lietuvoj \$1.50
Skelbimų kainas klauskite laikra.
"SANDARA"
237 E St., So. Boston, Mass.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 83 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A. Represents over 10,000 Lithuanians in the City of Boston and about 700,000 in the United States.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 2408.

KAINA 5 CENTAI.

No. 46

So. Boston, Mass., Lapkričio (November) 13 d., 1924 m.

Metai XI

Lietuvių Draugas Lodge Mirė

Senatorius Lodge Mirė.

Senatorius Henry Cabot Lodge, statesmanas, mokslininkas, istorikas ir didelis lietuvių prietelis, pasimirė. Mirė Charlesgate ligoninėje, Cambridge, Mass., kaip 11.14 min. praeito sekmadienio vakare. Lodge asmenyje Amerika, nustojo didelio žmogaus, kuris yra parašęs ne tik gerų knygų, bet ir daug prisidėjęs prie pažangių sumanymų Jung. Valst. Senate. Jisai įvedė Vaikų Darbo tiesas, jis rėmė Anti-Trusto aktą, rėmė Gryno maisto tiesas ir daugelį kitų pažangesnių sumanymų. Be to jis buvo didelis lietuvių ir Lietuvos draugas ir stojo už Lietuvos reikalus.

Išpustėtas Miestas.

Kazanas, tartarų sostinė, Rusijos globoj esantis, kartą buvo gana svarbus miestas Europoje, turtingas ir gražus. Šiandien griuvėsiai jame randasi. Dirbtuvės išgriuvę, apleistos, namai taip pat stovi aplėisti, be gyventojų. Komercija sulaukiyta, bažnyčios griuva. Žodžiu, baisu ir pažiūrėti dabar į tą kartą buvusį gražų miestą. Tai bolševikų praigaštingo darbo pasekmės.

Papa Varo Kunigus į Politiką.

Popiežius Pijus ne tik leidžia bet ir ragina kunigus veržtis į politiką. Tokiuos savo įsakymus jisai patiekė Vokietijos katalikų kunigams. Girdi, jūs pravilote žiūrėti, kad šalis būtų tvarkoma sulyg dievo prisakymų. Tas gi reikiama tai, kad katalikų kunigai privalo būti visais pastangas įsibrovimui į valdžios vietas. Matote prie ko priejo bažnyčia.

Lenkai Kolonizuoja Vilniją.

Lenkų valdžia deda visas pastangas, kad sulenkintų Vilnijos kraštą. Nėgana to, kad ji skaudžiai persekioja Vilnijos gyvenančius lietuvius; paskutiniu laiku pradėjo net kolonizuoti Vilnijos kraštą. Gyvenantiems rytų pakraščiuose lenkams ji duoda beveik dykai naudotis gelžkeliu persikėlimui į Vilnijos kraštą.

Toksai apsiereikimas lietuviams yra skaudus. Lietuviai turi būti visais pastangas, kad išlaikytų lietuvystę Vilnijos krašte, kol bus galima jį atsiimti.

Lenkų Kareiviai Dainuoja Lietuviškai.

Vilnijos krašte lietuvystė tvirtai laikosi, nors ir žiauriai persekiojama lenkų. Valkininke spalio 7 d. buvo toksai atsitikimas:

Kariuomenėn surinkti jaunuoliai dainavo lietuvių ir gudų dainas. Tas lenkams labai nepatiko ir žandaras pradėjo jaunuolius stabdyti. Tačiau jie vistiek dainavo lietuvių dainas. Tuomet žandaras geruoju prašė, kad jie taip nedarytų, nes, girdi, negražu einant į lenkų kariuomenę dainuoti lietuviškai.

Klerikalai Nusmuko Šiauluose.

Savivaldybes rinkis iš naujo; to kunigai nori.

Žymaus Sandaros veikėjo Stasio Mockaus, iš So. Boston, moteris gavo nuo savo draugės iš Šiaulių laiška, kuriame tarp kitko štai kas rašoma:
"Praeitais dviem metais miest' savivaldybėse buvo išrinkti kr-dem. ir darbo federacijos nariai. Jų nežmonišku elginuosi žmonės piktinys ir laukė jų pasišalinant. Pagaliau prisitariant nauji savivaldybių rinkimai. Tas jau pasireišė visam mieste nepaprastas judėjimas, prisivo visokių sąrašų ir visi "stoja už darbininkų reikalus"... Kiek išlieta pinigų agitacijai, kiek nesuipratimų buvo per mitingus....

Mušosi net plytomis. Kaip tik surengia mitingą liaudininkai valstiečiai bei social-demokratai, tai policininkai, papirkti krikščionių, išvaiko mitingą; kuomet kr-dem. leidžiama mitinguoti. Bet gyventojai gerai pamatė, ką tie žmonės gali jiems duoti, ir todėl patys mėtė nuo bačkų krikščionims. Mano vyras buvo įstatytas į Darbo žmonių profesinės sąjungos sąrašą. Tai policininkai atėjo į mūsų namus prieš rinkimus naktį, padarė krata ir areštavo, nors nieko nerado; nes mano vyras jokiai partijai nepriguli. Išlaikę savaitę kalėjime, padarę tardymą išteisinom. Bet... ačiu dievui, džiaugiamės rinkimų į savivaldybes pasekmėmis. Nes pažangieji labai laimėjo. Klerikalai, suėmus sykiu visus jų sąrašus, gavo tik 10 atstovų, kuomet pažangieji gavo 20 ir žydai 10 atstovų.

"Krikščioniems nesinori apiešti savivaldybių vietas. Tat jie pradėjo sakyti, kad praeiti rinkimai buvo nelegališki ir pareikalavo kitų rinkimų. Jų reikalavimas išklaudyta: bus kiti savivaldybių rinkimai Šiauluose. Klerikalai jau parsikvietė misionierių, kuris sako pamokslus ir grąšina žmones nebalsuoti už liaudininkus valstiečius ir social-demokratus. Bet mes manome, kad šį kartą pažangieji dar daugiau laimės."

Trys Araštuoti.

Suimta trys banditai, kurie, manoma, yra nušovė Wrentham National Bank kasierių, Providence, R. I. Jie susekti palei automobilį ir suareštuoti bėmėgant.

HENRY CABOT LODGE



Senatorius Lodge,

kurs pereitą nedėlią mirė Cambridge'o ligoninėje. Jis buvo vienas žymiausių respublikonų partijos veikėjų. Senate jis buvo respublikonų vadu. Jis buvo griežtas priešlinkas velionies Wilsono politikai. Lodge buvo griežtai nusistatęs prieš Amerikos stojimą Tautų Sąjungon.

Velionis senatorius buvo Lietuvai prielankus. Per jo priankumą Amerikos valdžia pripažino Lietuvą.

Užmušė Lietuvį.

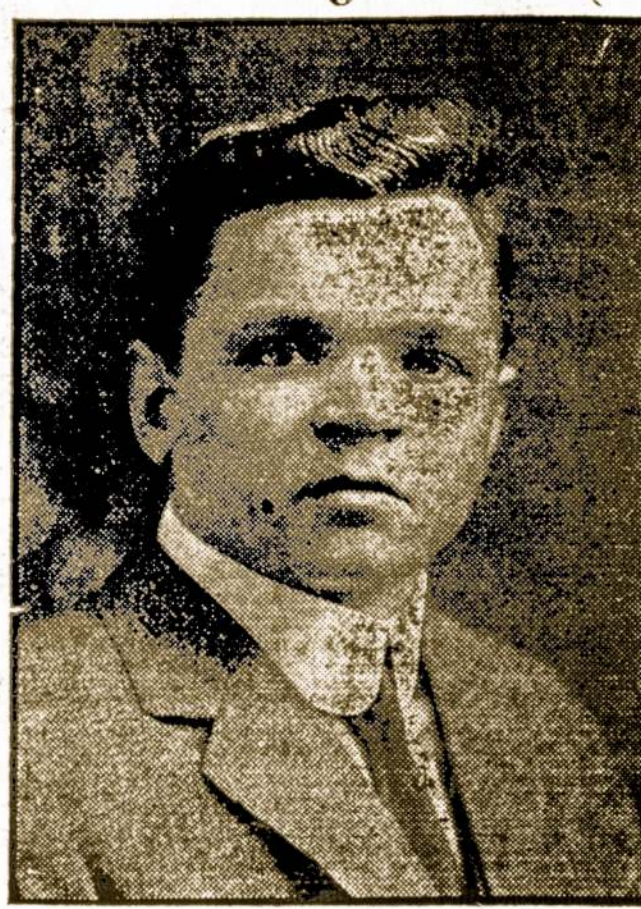
HARTFORD, Conn., spalio 31 d., apie 5 val. vak. Roką Čepliką gatvekaris užmušė ant vietos. Jisai grįžo iš Glastonbury ir besiskubindamas kažin kaip pateko po gatvekarį. Velionis turėjo bučernę ir buvo vedęs tik tris mėnesiai atgal. Moteris tvirtina, kad vyras turėjo su savimi 350 dolerių, kurie prie jo nerasta. Čeplikas buvo laisvų pažiūrų žmogus ir prigulėjo prie pažangiųjų draugijų.

Didelis Gaisras.

THE WEIRS, N. Y. Šioj apieilinkėje miškas dega jau daugiau kaip mėnesį laiko; užgesinti jo net ir didelis lietus nepajėgia. Paskutinėmis dienomis miško gaisras pasiekė mažą kaimelį, kur sudėgino apie tuziną namų. Nuostolių padaryta virš \$300,000.

Draudžia Pardavinėti Šautuvus.

Italijoje, kabinetas pravesta įstatas draudžiantis pardavinėti šautuvus bei kitokius ginklus piliečiams. Kurie sulaužys tą įsakymą, bus skaudžiai nubausti. Tas padarytas dėl to, kad ten šiomis dienomis pasitaiko daug žmogžudysčių dėl vedamo ginčo tarp fašistų ir opozicijos.



A. IVAS.

A. L. T. Sandaros Centro Izdininkas ir didelis Sandaros ir kultūros rėmėjas. Gerb. Ivaskas kas metas paaukėja Sandarai po kelis šimtus dolerių. Trejetas savaičių atgal paaukavo Sandarai du šimtus dolerių. Praeitam sekrađienj So. Eastono lietuvių mass-mitinge paaukavo penkias dešimtis dolerių Vilniaus reikalams. Išleidimui Miko Petrausko "Eglės" aukavo du šimtus dolerių. Gerb. Ivaskas yra gabus kalbėtojas ir sumanus ir teisingas biznesierius.

Didelis Sujudimas Lenkijoje.

Lenkijos tautinių mažumų ukrainiečių, gudų, vokiečių, ir žydų deputatai nusistatė seimo rudens sesijos pirmam posėdy perskaityti deklaraciją apie išstojimą iš seimo. Ta pati deklaracija bus skaitanti perskaityta senate. Po to, seimo ir senato mažumų atstovai išvažiuosią Dancigan ir atidarysą ten tautinių mažumų parlamentą. Tasai parlamentas išleisąs atsišaukimą į Tautų Sąjungą ir Santarvės valstybes, kuriam busią nurodyta į tautinių mažumų persekiojimus Lenkijoje. Kitas atsišaukimas busią išleistas tautinėms mažumoms. Jis kviesiąs mažumas imtis ginklo savo teisėms ginti.

Toji "Echo Warszawskie" žinia sukėlė visoj Lenkijoje didelio sujudimo. Kai kurie laikraščiai jau praneša, kad susekta tautinių mažumų organizacija, kuri, esą, rengėsi ištisai eilei teroristinių aktų.

Arkllys Užmušė.

BOSTON, Mass. Isaac Miller, kuris gyveno po 132 Fourth St., Chelsea, netikėtai patiko mirtį. Jis, nuvažiavęs su ledų vežimu į vieną vietą, pagirdė savo arklį. Arkllys išgėrė beveik visą viedrą vandens. Ant galo viedro likusį vandenį vyras išliejo ant arklio kojų. Dėl to arkllys kirtu jam pirmutinėmis kojomis ir permušė ant žemės. Permušęs ant žemės, užvažiojo ledų prikraitą vežimą ant savo gaspadoriaus ir užmušė jį ant vietos.

Bagočiui Karšta.

Kaip žmonės juokiasi iš jo, jis parausta ir bėgioja po kambarį.

BOSTON, Mass. Praeitą ponedėlį prasidėjo klausymas p. A. Ivo, Sandaros izd. bylos su Baltic States Finance kern. Šita byla yra labai svarbi dėlto, kad jon įeina arti šimto tukstančių vertės turto. Korporacija pirmu sykiu nubalsavo savo turtą parduoti p. A. Ivui, ir padarė su juom sutartį, o paskui Gegužio, Sidlausko, Bagočiaus ir jų draugų pastangomis, kaip p. A. Ivas sako, per naują, prieš šalies įstatus, balsavo parduoti lenkui Blinstrubui. Dėl to p. Ivas apskundė korporaciją. Taip pat apskundė ir Bagočių už neteisingą aukščiau minėtos korporacijos protokolo užrašymą, kaip skundėjas sako. Praeitą subatą lenkas jau buvo pradėjęs remantuoti vieną kambarį kalbamos korporacijos, bet ponedėlį šerifas jam uždraudė.

Praeitą ponedėlį prasidėjo klausymas tos bylos. Bagočius, kaip to korporacijos advokatas, klausinėjo p. A. Ivą ir jo liudininkus. Pono Bagočius tai darė taip nesumaniai, kad daug sykių gardžiai iš jo nusikvatojo visi, kurie radosi kambaryje, neišskimant ir klausytoją bylos. Keletą sykių klausytojas sulaukė Bagočių ir darė pastabų, kad prisilaikytų formališkumo.

Tiesa, sulūžus ir prispausto tono Bagočiaus angliška kalba daug reikšė jo nenaudai, bet ir šiaip pas p. Bagočių matės kažin kas tokio nepaprasto. Nes jo balsas dažnai nupuldavo, dažnai jis lyg ir nebežinodavo ką sakyti; tik jo veidas parausdavo ir jis dūlčia ir atgal po kambarį bėgioti, galvą nuleidęs, tarytum adatos ant grindžių ieškodamas. Ivo advokatas daug sykių balsu iš jo nusijuokė kartu su pritariančiu klausytojo nusišypsojimu ir kitų kambaryje pritariamu nusikvatojimu.

Vienoj vietoj Ivas, Bagočiaus užklaustas, pasakė, kad Bagočius pašaukęs Ivą telefonu davė suprasti, kad Baltic States Finance korp. turtais bus parduotas Ivui, jei šis nepasigailės keletą šimtų pasukti Bagočiui.

Taippat Ivas ten pasakė, kad aptiekorius Sidlauskas sakėsis Ivui, jog Bagočius ir Gegužis vartoja aptiekorių Sidlauską, kaip kokį "dumb-bell" (lietuviškai "Jurgį"). Bet visgi p. Sidlauskas neatrodo, kad būtų toksai liurbis.

Kitam "Sandaros" numerio bus parašyta apie tolesnę bylos

Pirmas Sniegas.

Mass. valstijojej praeitos nedėlios naktį kai kur pasirodė pirmas sniegas.

Anglijos Naujas Kabinetas.

Anglijoj jau sudaryta naujas kabinetas. Jį sudarė naujas premjeras Stanley Baldwin. Tos šalies laikraščiai atsiliepė pasi-

ganėdinusiai dėl sudarymo tokio kabineto.

Trumpai.

Kongresas Paryžiuje svarsto ar nebūtų galima pradėti dirbtį syntetinį petrolą.

Jung. Valst. valdžios išlaidos praeitais metais siekė 10,045,000,000, arba 15 nuošimčių tų metų įplaukų.

Sibirijos upėse kiekvieną pavasarį žuvis plaukia taip tirštai, kad nedideliems laivams yra sunku pro jas prisistumti. Laivai išstumia žuvis ant kranto, kur gyventojai pagaliais užmuša.

Viennoje randasi trijų rušių telefonai. "Graitas" telefono patarnavimas atseina devynis kartus brangiau, už paprastą; o "žaibinis" telefono patarnavimas atseina keturiasdešimtis kartų brangiau, už paprastą telefono patarnavimą.

Iš 146 žmogžudžių, kurie papildė žmogžudystę savo šeimynoje, tik vienas nubaustas mirties bausme, sulyg Metropolitan apdraudos komp. padavimo.

Vienas anglų astronomas tvirtina, kad randasi tokių žvaigždžių, kurių medega yra taip sunki, kad vienas jos arbatinis šaukštukas galėtų atsverti du vyrus.

Latvija tvirtina, kad prieš didįjį karą, ji turėjus daugiau mokyklų, negu bile koks kitas kraštas, palyginant su gyventojų skaičiumi.

Kinijoje šokių salų grindys padalintos į keturkampius, kurių kiekvienas pažymėtas tam tikrais ženklais, kaip tai, paveikslu žuvis, paukščio, etc. Tam tikras skaičius porų paskiriama į pažymėtą keturkampį. Šokėjai privalo laikytis savo keturkampyje. Kurie su tuom apsielkia, esti pažymėti raudonu ženklu. Kuris gauna tris raudonus ženklus, tas turi pasišalinti iš šokių.

Nepažįstamas Arabijoje primamas kaip svecias laike trijų dienų be jokių klausinėjimų. Paskui šeimnininkas gali nepažįstamojo paklausti, kas jisai per vienas ir iš kur atėjęs.

Korėjai turi šią patarlę: "Jei nori gardžiai pavalgyti, nežiurėk kas darosi virtuvėje."

Arabijos moterys eina į karę kartu su vyrais. Bet jos nesimūša ir nesidalina grobiais. Jų taip pat neužmuša, išskyrus netikėtas nelaimes, kurios joms pasitaiko.

Elkton, Mich. methodistai pasidarė sau bažnyčią iš pirmiau buvusio saliuono. Sutilps ten apie 300 žmonių.

Amerikoj yra septyniolika žmogžudysčių ant kiekvienos Anglijos.

A. L. T. S. REIKALAI

ALTS. NAUJI NARIAI.
 Pittsburgh, Pa., 36 kp.
 P. Marčikonis,
 K. Stulga,
 P-nia M. Kupstienė,
 V. Bakas,
 P-lė Onytė Kaveckaitė.
 So. Boston, Mass., Mot. 78 kp.
 Ponia O. Elijošienė.

AUKSINIS KONTESTAS.
 Pittsburghas ir New Britainas pirmi.

Auksiniame Konteste pasirodė pirmieji Pittsburghiečiai ir New Britainiečiai, paskui juos seka smarkus Hartfordas, o Hartfordą vejasi Detroitas, na, o Bostonas žiuri, kaip minėtų kolonijų Sandariečiams užbėgti už akių.

Visose kolonijose susidomėta šiuom Auksinio Kontesto vaju, tik kol kas Baltimorė dar tyli, Chicago Sandariečiai pradeda lėtai, bet baigs vaju labai smarkiai. Pažiūrėsime kas bus smarkiausiai lenktynėse. Iš visų patyrimų per korespondentus kol kas atrodo, kad Pittsburghas ir New Britainas geriausia prisiruošę. Brooklynas ir Waterburys taipgi dar tyli.

AUKOS KAREIVIAMS.
 A. Plevokas, iš Watertown, Mass., aukavo \$1.00.
 A. P. N., So. Bostonietis aukavo \$1.00.

PASTABA:
 Kareiviams siųsti laikraštį "Sandarą" yra susitvėręs So. Bostone Komitetas, kuris iki šiolei yra jau daug parėmęs Lietuvos kareivius, siūsdamas jiems laikraštį "Sandarą" kurį Lietuvos kareiviai labai myli. Nuolatos jų skaičius didėja, kas savaitė ateina pundaiai laišku su prašymais nuo kareivių, karininkų, ir moksleivių ir visi jie prašo siųsti jiems "Sandarą." Kadangi dabar jau siunčiama suviršum 300 egzempliorių kas savaitė kareiviams ir moksleiviams dykai, tai mes visų tų prašymų (dykai siųsti) negalime išpildyti. Todėl, šiuomi prašau Sandariečius ir Sandarietes, kurie prijaučiate šiam tikslui, siųsti savo paramą.

Mums Sandariečiams yra malonu, kad Lietuvos jaunimas, kareiviai ir moksleiviai myli mūsų organą "Sandarą" ir jie jį skaito su didžiausiu pasigerėjimu ir džiaugsmu. Todėl mūsų yra pareiga nepasigailėti po kelerą centų dėl pasiuntimo tiems Lietuvos jaunuoliams "Sandarą." Lai jie skaito ir platina "Sandaros" idėjas Lietuvos jaunuomenės tarpe.

Visas aukas siųskite K. Sidabras, ar Stasys Mockus vardu, pažymėdami Kareivių fondan. Galite siųsti "Sandaros" Administracijos antrašu. Aukščiau minėtiems aukautojams varde kareivių ir moksleivių tariau širdingai ačiū.

ALTS. C. Sekret.
 V. M. ČEKANAUSKAS.

VAKARŲ SESUTĖS
 Californijos Sandariečių balsas.

Pastaromis dienomis gavome keletą laiškų nuo mūsų sesučių Sandariečių iš Californijos, iš ko tenka pastebėti, kad mūsų draugės, nors toli nuo mūsų rytiečių Lietuvos atsiskyryje gyvena, vienok seka mūsų gyvenimą ir veikimą lietuvystės labui. Ponia Paradninkienė rašo: "Nors mes labai toli nuo jūsų, draugai rytiečiai, gyvename, nors mus skiria apie trys tukstančiai mylių, tačiau bendra idėja, mūsų organas "Sandara" mus vienyja." Toliau gerb. Paradninkienė, sako: "Mes Sandarietes, natydamos Sandariečius ir Sandarietes"

veikiant tautos ir jos kultūros labui, taipgi nors mažurioj čia manome kuomi pasidaruoti ir prisidėti prie prakilnių darbų mūsų organizacijos."
 Ponia Milerienė, taipgi pranešė, kad yra daromos pastangos "Sandaros" platinimui ir net manoma, kad bus sutvėrta nauja ALTS. moterų kuopa. Valio! mūsų Californijos Sandarietės! Sveikiname jus draugės ir linkime geriausių pasekmių tamistų veikime organizacijos labui.

ALTS. Centro Sekretorius
 Vladas M. Čekauskas.

PROVIDENCE, R. I.
 Sandariečiai rengiasi veiki-man. Visų pirmiausia rengia vakariene ir balių, taip manoma parengti geras prakalbas organizacijos reikalais. Rep.

ALTS. 1-mas APSKRITYS.
 ALTS. 1-mo Apskričio valdyba laikė savo posėdį ir nutarė tuojau veikimą pradėti su prakalbų maršrutu ir muzikaliais veikalais. Bus rengiamos prakalbos kiekvienoj Apskritij priklausomaj kuopoj. Rep.

NAUJA MOTERŲ KUOPA.
 LOS ANGELES. Valio! čia bus nauja Sandaros Moterų kuopa! Vietos moterys neužsigandina be Moterų kuopos. Ir negalima. Nors čia yra ir kitų organizacijų, bet rimtai protaujant, tokijų, kaip Sandara, nėra. Todėl rimtoms moterims ir tenka spiestis prie Sandaros.
 O čia randasi gana rimtų moterų, kaip tai: O. Paradninkienė, Milarienė, Malinauskienė, Dumšienė, Juozapavičienė ir kitos. Jeigu tokios veiklios ir rimtos moterys negalėtų sutverti Sandaros kuopos, tai kas jau galėtų?

Be veikimo visuomenei bei organizacijos negalima pasitenkinti, nes gyvenimas palieka ilgas ir nubodus.
 Tat prie darbo Los Angeles moterys ir merginos! Ir aš prisidėsiu. Girdėjau, kad moterys ir vyrus priims. Rytuose vyrų moteris priima prie savo kuopų, o čia moterys — vyrus... Gražiai skamba, ar ne?

Niekam Verta.

DETROIT SANDARIEČIAI.
 Detroit Sandariečiai smarkiai pradeda veikti. Lapkričio 22 d. turės didelę gražią vakariene, o nedėlioį svarbias prakalbas; kalbėtoju bus chemikas-inžin. J. P. Žiuris, iš Cleveland, Ohio. Detroitiečiai nepraleiskite progą neišklausę šių prakalbų. Rep.

DU SVARBŲS PITTSBURGH
A. L. T. S. KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

Lapkričio 2 buvo svarbus A. L. T. S. 36 kuopos susirinkimas ir Pittsburgho A. L. T. S. kuopų pasitarimas kaslink sutvėrimo Pittsburgho kuopų Sąryšio.
 36 kuopos susirinkimas buvo pirmas. Paskui sekė visų Pittsburgho kuopų atstovų pasitarimas. Iš 36 kuopos valdybos susirinkime dalyvavo vienminčių ir užrašų sekretoriai. Buvo pora nutarimų. Išrinkta komisija iš sekančių ypatų: J. Virbicko, plėš V. Šakauskaitės ir Savicko. surengimui poros vakarielių. Buvo skaityta laiškas nuo Centro Sekretoriaus ir ant galo buvo nominacijos į III-čio Apskričio Valdybą.

Pasitarime dalyvavo keletas 36 kp. narių ir nuo 84 kp. — A. Žemaitis, P. Poplauskas, 85 kp. A. Akelaitis ir neoficiališkai 78 kp. narė A. Akelaitytė. Dalyviai

nutarė sutverti Pittsburgho kuopų sąryšį dėl pasekmingesnio darbuočių surengime vakarielių, prakalbų ir šiaip kituose dalykuose, kurių gali laiks nuo laiko pakilt. Buvo nutarta rengt Sąryšio vardu "Dzimdzi-Drimdzi" artistams vakarėlis. Sąryšį valdys, rodos, komitetas, susidedantis iš atstovų, vienos nuo kožnos kuopos, kuriuos išrinkti kuopos. A.

ŽINUTĖS IŠ III-čio APSKRICIO PADANGES.

Šiuom laiku sparčiai eina nominacijos į Apskričio Valdybą. Kožna kuopa stato savo gabiau-

sius narius kaipo kandidatus. Kandidatų matosi daug. Rodos bus iš ko išrinkt "1st class" valdyba ant ateinančių metų.

Pasekmingai užbaigus vieną Sandarai pasidarbuočių, kuris atnešė Centrai \$900 pelno, Apskritis vėl rengiasi prie kito. Šį kartą kiek mažesnio, bet turi viltį, kad ir ši pasisekė kuo geriausia.

Apskritys taipgi prisidėjo prie rengimo A. L. T. S. XI Seimo, kuris bus Clevelande ateinantį metų. Nekurie valdybos nariai užima svarbias vietas net keliose komisijose prie rengimo Seimo. Sako seimas bus

puikiausias visoje A. L. T. S. istorijoje, nes jį rengia Clevelandas ir III-čias Apskritis. A.

LAWRENCE, MASS.

Sandariečių prakalbos įvyks lapkričio 16 d. Kalbės "SANDAROS" Red. A. A. Tullys. Lawrence'o Sandariečiai pradeda veikti. Musų korespondentas pateikia mums žinių, kad J. Sekys, S. Tataronis, J. Černiauskas, Bagdonas ir kiti draugai Sandariečiai žada daug veikti.

P-lės Ona ir Rožė Černauskaitės lankėsi SANDAROS Centro raštinėj ir Redakcijoj ir pateikė žinių iš vietos Sandariečių

veikimo. Taipgi pranešė, kad Lawrence yra susiorganizavęs Merginų Lietuvaičių Kliubą, kuris žada sutraukti visas Lietuvaite Amerikoj gimusias ir augusias. Rep.

PITTSBURGH, PA.

Pittsburghiečiai jau tikrai pasijudino darban. Kiek teko patirti iš musų korespondentų, tai reikia pasakyti, kad Pittsburghas šiaudien yra daugiau reiškiantis, negu bile kuri stambi Lietuvos kolonija. Buvo manyta, kad šį metų Chicagos Sandariečiai paims viršų ant Pittsburghiečių, tačiau kaip tik priešingai yra.

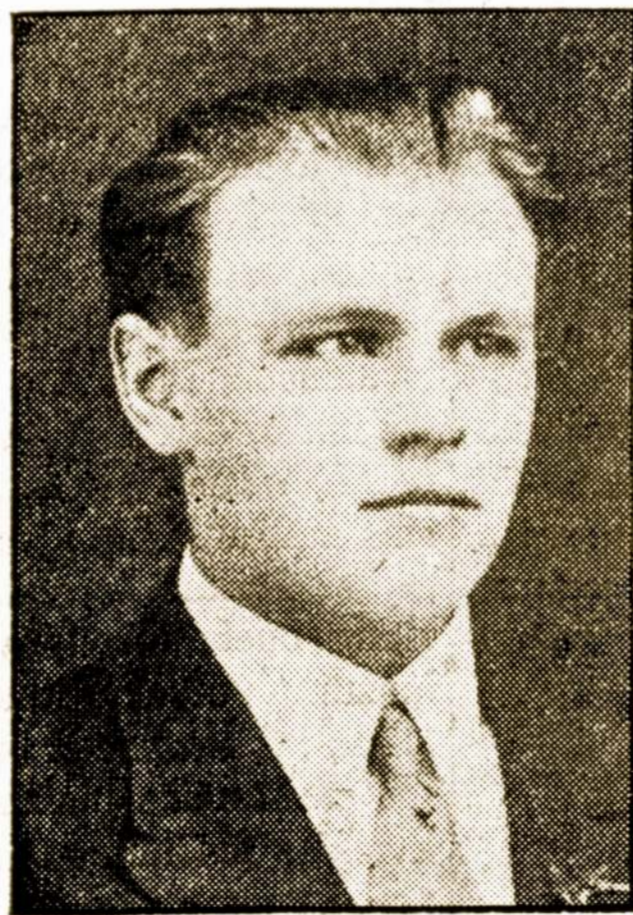
Kas Bus Laimėtojas Brangių Auksinių Dovanų?

Auksinio Kontesto Dovanos!

VIENUOLIKA BRANGIŲ AUKSINIŲ DOVANŲ TIEMS KURIE UŽRAŠYS DAUGIAUSIA SANDARAI SKAITYTŲJŲ.

1-ma DOVANA	DEIMANTO ŽIEDAS UŽ.....	\$125.00	KNYGOMS	\$15.00
2-ra DOVANA	HAMILTON AUKSO LAIKRODĖLIS	\$100.00	KNYGOMS	\$15.00
3-čia DOVANA	ELGIN AUKSO LAIKRODĖLIS	\$ 75.00	KNYGOMS	\$15.00
4-ta DOVANA	ELGIN AUKSO LAIKRODĖLIS	\$ 50.00	KNYGOMS	\$15.00
5-ta DOVANA	AUKSO PINIGAI	\$ 25.00	KNYGOMS	\$15.00
6-ta DOVANA	AUKSO RETEŽĖLIS	\$ 15.00	KNYGOMS	\$15.00
7-ta DOVANA	AUKSINĖ RAŠOMA PLUNKSNA	\$ 12.00	KNYGOMS	\$15.00
8-ta DOVANA	AUKSINĖ RAŠOMA PLUNKSNA	\$ 10.00	KNYGOMS	\$15.00
9-ta DOVANA	AUKSINĖ RAŠOMA PLUNKSNA	\$ 9.00	KNYGOMS	\$15.00
10-ta DOVANA	AUKSINĖ RAŠOMA PLUNKSNA	\$ 8.00	KNYGOMS	\$15.00
11-ta DOVANA	AUKSINĖ RAŠOMA PLUNKSNA	\$ 6.00	KNYGOMS	\$15.00

Minėtas Dovanas gaus be skirtumo Vyras ar Moteris. Kiekvieno laimėtojo bus įgraivintas vardas ant laimėtos dovanos, kuri bus gražia atminčia per daug metų.



SELVIS ŠATAS,
 Hudson'o veikėjas, užsiregistravo Auksinį Kontestan.



L. M. MASONIS,
 žymus darbuotojas, Detroito, užsiregistravo Auksinio Kontesto Vajun.



J. KUIZINAS,
 žymus darbuotojas A. L. T. Sandaros 85 kuopos, Pittsburgho, dabar užsiregistravo į Auksinį Kontestą.

NAUJI AUKSINIO KONTESTO DARBUOTOJAI:
AMSTERDAM, N. Y. **WORCESTER, MASS.** **PROVIDENCE, R. I.**
 A. Petryla, A. Šablinskas. A. Gumauskas.
INKERMAN, PA. **HUDSON, MASS.** **PITTSBURGH, PA.**
 J. S. Gilvickas, S. Šatas, J. Virbickas.

Kurie Dar Nesatė Užsiregistravę į Kontestą, Tai Paiskubinkite Užsiregistravet Tujaus.

Dolei Informacijų Krepkities Sekančių Antrašu:

"SANDARA"

327 E Street,

So. Boston, Mass.

Iš Didžiojo Karo Atsiminimai

Zemaičių Petras.

(Tąsa)

Vienur net rusų kariuomenė mane sulaukė, aš pradėjau jiems teisintis, kad einu pas tėvus, kuriuos noriu taipgi nusivežti į Rusiją. Šiaip taip atsikalbėjęs nuėjau miško link ant Bulių. Mišku einant girdisi kanuolių traukimas, koks tai kulipkų zvimbimas, rodos, kad jau čia pat karo baisenybės. O čia žmonių bėgimas nepaprastas ir kurio tik nepaklausis vis baisiau nupasakoja — pranašauja, vis daugiau bauginančių minčių sukelia. Čia rusų kariuomenė Dubysos pakrantės susistiprino, kareiviai, it pilkosios putpelės bėgioja, pažvelgus į jų nuvargusius veidus, kurie taip sušilę, suplukę bėgioja, it mirties šmėklos, vieną kart atrodė užtarėjais, kitą kart priešais.

Šiaip-taip praslinkau namo per miškus Dubysos atkrantėmis, kuri taip liudnai, lyg kraujo praliejimą pranašaudama tyliai vinguođama čiurlena. Namuose baugu bebuti, pilni miškai rusų kariuomenės. Mes visi suradę miške didelę daubą visi kaimynai su savo gyvuliais su vaikais ant nakties išbėgome į mišką į tą pasirinktą gilią duobę taip vadinamą daubą. Net gyvuliai ir tie lyg kokias nelaimes jaučia, tyli ir tuoj nieko nelaukdamai tyliai sugula, rodos žmonių geriausi draugai. Miškas išvakaliams tik liudnai šniokščia; nė vieno paukščelio balso nesigirdi — tik kalbasi visi patylių, kas čia bus? Čia vakarinė malda, čia visokios giesmės baimingais balsais pasipylę pustyliai, kad Dievas apsaugotų nuo artinančių nelaimių, kad visi ryt dienai gyvi ir sveiki atsikeltų. Kurie daugiau dievobaimingesni, tie maldauja per visą naktį. Visa naktis ramiai praėjo, net jokio šaudymo nesigirdėjo, rodės, kad jau karo nelaimės praslinko.

Išaušus dienai parėjome į namus, bent kiek apsirooę vėl leidomės į mišką, nes ties namų buvo daroma didelė vielų užtvarka. Atėjus vakarui, kaip pradės šaudyti nė patys nežinome iš kurios pusės ir kas čia šaudo, tik pykšti, trata, užia, rodos, visi medžiai linguoja. Sulindome visi į tą savo daubą, gyvuliai nuo žmonių neatsilieka, lenda, glaudžiasi prie žmonių, berods ieškodami užuojautos. Apie pusianaktį prasidėjo smarkūs mušiai, taip, jog kalbant nebuvo galima vienais kito toj pačioj duobėj girdėti. Tik staiga pradėjo šaukti "ura! ura! ura!" tiesiog pasukutinė amžiaus diena atėjo. Pro mūsų galvas zvimbia kulipkos ir jaučiame, kaip į medžius jos smenga. Taip tęsės toks karštats mušys iki pat antros ryto. Čia toj duobėj vaikai čirpia, verkia: duonos prašo. Drąsos paėmę susiburę nukeliavome į savus namus. Daug visokios rušies svečių buta, ir viskas išnešiota, išlaužyta, taip kad tuštybės. Tik laimė, kad nesudeginta. Nespėjome pareiti ir iš užkovotų vietų imti sau maistą, kaip šit, prisistatė rusų kariuomenės burys ėmė klausinėti, ar nėra kur vokiečių kareivių? Mes nieko nežinome — atsakėme. Išvydę dar gyvas išlikusias sode bites, kareiviai šoko prie avilių ir pradėjo ieškoti medaus, kiek radę kiek ne, tuoj padegė avilius. Bitelės, nabagės, gailėstingai zirzina, lyg klausdamos ką blogą tau padarėme? Šeimininkai šoko jas gesinti gelbėti nuo tos nelaimės, kaip šit: trrr... trrr trrata-ta- pasipylė šaudymas iš miško pusės, kame vokiečių buta. Rusų kareiviai išsiskleidę sugulo irgi pradėjo šaudyti. Subruzdomė visi bėgti, motinos vaikus ver-

kiančius nešinos, bėgame į tą daubą, bet ji jau užimta, gyvuliai iš paskui seka niekeno neraginami bėga. A, Jezus, Marija! — susuko moters balsas, lyg būtų motušės ir dingo, apsižvalgiau, nė vieno žmogaus, o čia karsčiausiu mušys prasidėjo. Įlindę į duobę krumuose drebedamas kenčių ir visą laiką sąžinę perkrautinėju, ar nebuisiu kam nusidėjęs, nes čia reikės galvą padėti. Toliau pradėjo pliekti ir į mano krumelį, pasukau per mišką bėgti, kulipkos tik zzz! zzz! švaisstos po mišką. Išbėgau iš miško į rugių lauką. Čia rugiuose tiek daug kareivių primuštų: prie vieno pribėgu negyvas, prie kito užmerkęs akis, šautuvą rankose negyvas. Tokie gražūs vyrai, pats malonusis gyvenimas, o jau netikėtai svetimame krašte padėjo galvas. Rugeliai liudnai nuleidę savo svyruojančias varpas, rodos gailingai verkia matydami jų nekaltą kraują liejant. Kitur išvolioti rugiai ir krauju apšlakstyti, matomai sužeistasis pasitraukė toliau, toliau rugių lauke girdisi vaitojimas, verkimas. Niekas negirdi, niekas jų nemato ir jokios pagalbos neieškia. Nubėgau prie Dubysos kranto, atkrantėj atsiguļęs galvoju, kas čia toliau bus? Matosi, kad rusų kareiviai be atodairos bėga atgal. Prie Dubysos susistiprinę vėl pradėjo muštis. Tik žiuriu kruvina rusų kareivio kepurė Dubysos vandeniui plaukia, toliau bent keli kareiviai nukauti ir matomai norėję išlipti, bet žiaurioji vokiečio kulipka jų nuskynė, plaukia Dubysa savo vandeniui užbalusį, nusilpusį kuną. Tiek smarkiai mušosi, kad net aprimus bent kiek mušiu patį gamta rodos vaitoja. Žiuriu mūsų kaimas tik smilksta, ruksta dumai, prieinu arčiau — nepažįstu vietos, vieni degėsiai ir apdegę lavonai riogso, daugiau nė gyvos dvasios, tik kaip tai išlikęs rainasis katinėlis koja šluosto sau burnelę, lyg gailėsčio perimtas verkia savo draugų. Aš, nors baugu, bet dairausi, bene pamatysiu ką nors tarp lavonų bent vieną gyvą nuvargusį savo kaimyną. Miške pasigirdo dievobaimingos maldos "Tėve mūsų" ir "Dievas mūsų gelbėtojas," atrodo it pats miškas maldą atnašauja Dievui, o žmoneliai susimetę tenai meldėsi. Nudžiugęs nukakau į mišką kame vaitojančiai kalbamasi maldos buvo. Čia bent keli vaikeliai negyvi, nemielaiširdingos švino kulipkos nukauti, tėvai verkia draskos: gaila mažų kukidelių ir patiems baisu gauti mirties šovinį, bet motinos nesitraukė nuo savo užmuštųjų kukidžių. Bėgu toliau ieškodamas savųjų: žiuriu sužeistas 5 metų vaikas apsikabinęs visai užmuštą tėvą verkia vos krapą atgaudamas. Perrišau tą vaiką, mažą šmotelį cukraus įbrukau burnon kaip šit išsigandusių žmonių burys pasirodė, tuoj prisistatė šale manęs nukautojo kaimyno vyras: nesnieji vaikai verkia draskosi, nebeatgauna savo tėvelio. Sužinojęs kur mano tėvai nukeliavo, leidas vytis. Bėgu padubysiais pilna nukautų sužeistų kareivių, kur nekur matosi pasikelia kareivis, paėjęs vėl virsta — tiesiog mirties vieta. Kurtuvėnų miestelis visas dega, vokiečių viur pilna. Bažnyčioje padaryta ligininė; iš muščių laukų veža į kapines ir laidoja be grabų, po kelis į vieną duobę verčia. Nuo žmonių vokiečiai atėmę karves, kiaules, pištus, avis ir kitus gyvulius vaitaus, patys sau valgo.

(Bus daugiau)

Gražu, Gražiau ir Gražiausiai.

GRAŽŪ yra matyti Lietuvių burelį, kurie tarp svetimųjų vienybę užlaiko Ir, susėję, tėvynei aukauja žodelį Ir motiną pagarbin atminimais vaiko.

GRAŽIAU, jeigu kiekvienas pripažinti gali, Kad nuo žodžių jų širdys taip gi neatskirtos Ir visos tiesiog kreipias į tėvynės šalį Ir meilėje tėvynės visados yr' tvirtos.

GRAŽIAUSIA vienok esti akimis matyti, Kada širdims ir žodžiams ir darbai atsako, Kad visi tie Lietuviai patys, nevaryti, Savo tėvynės garbei ne'pželdina tako.

Vincas Kudirka.

Prie Vinco Kudirkos Paveikslo.

Štai, pilkas paveikslas didvyrio; Vaizduojas uolus Tėvynainis. Jis pakirstas šalčio myrio, Bet dvasioj tas pats, nesimainęs. Pirkame šešėlyje liko Paveikslas narsulio, veikėjo, Kurs didelius darbus atliko,— Kurs liaudį sužadint mokėjo.

Mylėjo jis savo Tėvynę, Jai dirbo kiek spēkos jam leido; Jos vardą, Jos laisvę jis gynė, Su drąsa ir vilčia ant veido. Vartojo jis plunksną tverėjo, Kovojo karštai už liuosybę; Aukavo viską, ką turėjo: Jaunystę, sveikatą, gyvybę. Lai pilkas šešėlis mums buna Vienybės ir vilties šaltinis! Jame daug brangių minčių tuno,— Jame ras drąsos nusiminęs... Lai koznas tą vaizdą regėjęs Gaivina mus Tėviškę brangių! Jis jausis darbe prisidėjęs, Papuošti protėvių padangę.

Nadas Rastenis.

Mūsų Gyvenimas.

(Skiru vedantiem proletaram)

Ne gėlēm sodintu keliaujam takeliu, Ne dainas paukščelio mums skirta girdēt! Tik erškėčiais-dygliais užaugtu keleliu, Tik skurdas ir vargas mums skirta kentēt. Nuo vaiko dienelių mes vargą pažinom, Mes augom nuplyšę skurde ir varguos, Užaugę mes meilę širdį sau dabinom, Bet plaukēm ir skdomom mes vargo bangos... O laimę svajotą, šviesią, lyg saulutę, Mes matēm tik tarpe turtoolių gausiai; Vargę užliuliavo mus sena močiutė, Gamta ir likimas mus skriaudžia visai. Liudnai apdarnuotas vaikystės mus metas, Skaudū mus dalelė jaunystos puikios, Ir laimės ir meilės štai šelsta verpetas, Bet toli nuo mūsų širdelės jautrios. Vargų ir nelaimių perdaug nukamuoti, Sviesos spindulėlius mėginam surast. Ir draugo sau tikro mes imam ieškoti, Ir kągi bedarę, mėginam mes vest. Mes manom, kad vedę jaunutę žmonelę Vargelio matysim kur kas jau mažiau, Ji švies lyg danguje šviesioji saulelė Ir vargo mums našta bus nešti lengviau. Bet ne! Mes vedę taipgi apsilvilsim, Mums vargo paskirto nē kur neprarast, Bet vedę patyrę pamazi aptilsim Vistiek jau žmonele tuomet nebemest. O vargas lyg draugas visur mus lydēs, Dalelė sunki mus glaus ir bučiuos, Dar vargo šeimyna, tikrai, kad dadēs, Nes maži vaikučiai gal verks aimanus. Ir laimės pasaulį mums taip nematyt, Nes gimstant ir augant mes verkiam lopšy, "Štai laimė šviesioji" jau mums nesakyt, Ir turim keleiviams bet vargo kelyj. Kurtuvėnai.

J. Medžiausis.

Nepaisyk Tu Nieko.

(Pavedu jaunam kompozitoriui A. Bačiuliui.) Tu vakar su yla siuvai tik batūs, O šiandie su plunksna tveri gi balsus. Tu pini dainužę iš meilės balsu, Ką trokšta išgirsti daugumas ausų. Tau lemta ir siela išreikšti dainoj, Netruk tik tu vilties šioj sunkioj kovoje. Nors takas dygliuotas ir maistas kartus, Nepaisyk tu nieko, o gausi vaisius. Tu turtų netrokšti, bet myli dainuot, Ar rytas, ar vakars, tau miela galvot. Tau turtas tik sapnas, tam brangiam darbe, O garbę tu rasi, Tėvynės krašte. Nelauk tik tu garbės, kol gyvas esi! Nes garbė tik teikia kuomet gi ilsi. Nors takas dygliuotas ir darbas sunkus Nepaisyk tu nieko, o gausi vaisius.

10-12-24.

B. Blinstrubas.

Mokslas.

Rašo J. V.

SENASAI GEOGRAFIJOS MOSLO LAIKMETIS.

Per 1000 metų prieš Kristų senovės tautoms buvo žinomas Atlasų kalnų, Lybijos tyrumų, Vyljo viršunių, Arabijos ir Mazonos Azijos tautos. 600 metų prieš Kristui gimiant, pasak Herodo, faraonas Nekao liepė finikiškių pirmininkams, iš Raudonosios jūros iškelti kavus, apvažiut Afriką. Kiek vėliau, kartaginietis Ganonas iš Viduržemio jūros iškeliavęs, važiavo Afrikos pakraščiais. Sugrįžęs pasakojo apie ten maty-

Mikas Petrauskas.

Dienyno Nuotrupos

Maskvos atstovo, p. Baltrušaičio sunas atvažiavo Kaunan daryt operacijos. Pernai propelleris į sulaužę, ypač sutrupino labai kairiąją ranką. Gydėsi visą laiką Francijoje, Paryžiuje, bet vėl grįžo Kaunan ir nori, kad čia jį vėl pradėtų gydyt ir naujus kaulus sudėtinus daryt. Jis sako, kad lietuviai daktarai sąžiningesni; ir aš taip manau.

Rugsėjo 17 d. Kipras buvo apie dvejatą dienų medžioti ir šiandien grįžo; parsivežė du kiškius ir paukštienos.

Vakarieniauju Metropolyje su Anglijos korespondentu, p. Robert Machary.

Rugsėjo 18 d. Pradėjau rengt referatą apie muziką. Prašė mane skaityt kada nors apie muziką Liaudies Universitete.

Rugsėjo 19. Diena puiki. Rugsėjo 20. Vazinėjome su Kipru žiurėt ukių Trakų apskrityje, kad kurį nusipirkus. Mums prieinamo neradom.

Rugsėjo 21. Liaudies teatre žiūrėjau K. Puidos "Gairės" komedija gera.

Rugsėjo 22. Su Mykolu, Vaclovu ir Viktoru Biržiškėmis kalbėjome liudies švietimo reikalais.

Rugsėjo 23. Pietums turėjau Kipro našutas kurpukas. Susitikau seną draugą, iš Bruselio laikų, butent inž. Narutavičių, kuris buvo tais laikais Bruselyje, kaip kad buvo K. Jasiukaitis, Šepetis, Kazėnas ir k.

Rugsėjo 24. Buvo pas mane užėjęs p. Povylys Čiurlionis. Jis mokytojauna Meno mokykloje.

Rugsėjo 25. Šiandien, Valstybiniam Teatre statė pirmu kar tu operą "Madame Butterfly" — Puccini: Pastatė gerai.

Rugsėjo 26. Kipras išvažiavo Dismėnysną ir kitur medžioti.

Aš, Dr. Devenis ir grovas Zubovas išvažiavome Šiauliuosną. Šiauliuose toliau pasitiko daug draugų: teisėjas P. Bugailiškis, A. Povylius, K. Venclavskis, S. Brašiškis ir k.

Vakarė lankėmės keliose įstaigose; pastebėtinai šiauliu jaunimas, užkimšęs pilnai knygyną. Kam nēr vietas sėdēt, tai stati skaito. Šiauliams Viešasai knygynas labai mažas ir taip susikimšusiems, lyg silkėms statinėje, buti knygynne ir dar mokytis nėra galima. Šiauliams Viešajo knygyno rumų reikia 10 kartų didesnių, negu kad jie turi. Abelnai, Lietuvoje jaunimas daug skaito ir mokinas. Apie 11 v. vakare turėjome bendrą pasikalbėjimą su "Kultūros" rėmėju, kur dalyvavo, be manęs ir Dr. Devenio, šie asmens: P. Bugailiškis, F. Daugėla, J. Švambarys, Bolys Petrauskas, Matas Petrauskas, Kastas Cerpinskis, J. Lemežis, A. Povylius, Vladiimiras Žubras, adv. K. Venclovskis, S. Brašiškis, prof. K. Šalkauskas ir k.

(Bus daugiau)

Tuo pačiu metu finikietis Gamilko gana toli nuvažiavo Europos pakraščiais šiaurės link.

320 metų prieš Kristui gimiant, graikas Pitėjus pasiekė Islandiją. Jis yra laikomas pirmuoju keliauninku į šiaurės polių. Graikai daugiau pasižymėjo ne atrasdami naujas žemes, bet kurdami atrastąsias. Ypatingai pasižymėjo Thales, Alahsimaudras, Kleorodotas ir Aristotelis.

Geografijos mokslui išsiplėsti daug padėjo Aleksandro Made doniečio žygiai, ypatinai daug buvo padaryti tuo atžvilgiu Aleksandrijoje. Čia yra gimę žymūs senovės geograifai: Eradostas 276 metais Kristui negimus, Hiparchas 160 m. Kristui negimus ir vėliau astronomas ir geografas Ptolonėjus pirmojo šimtmečio pabaigoje ir antrojo pradžioje Kristui gimus.

SENOVĖS ŽMONIŲ SUPRATIMAS APIE ŽEMĖ.

Senoviniu supratimu, žemė esanti iškilusiu apskritinio viduriu, apie kurį teka Okeanas, o apačioje yra ielių valstija. Šėštam šimtmeti prieš Kristų, Pitagoras pirmas išreiškė nuomonę, esant žemę kamuolio pavidalo, vienok įrodymų jokių nepatiekė. Jis laikė pasaulį esant tobulu, priklausant harmonijos ir skaičiaus dėsnii. Dėl to ji turinti buti apskrita — kamuolio pavidalo. Kad žemė yra apvali, įrodė Aristotelis, Ptolamėjus ir Kleonidas.

Zemėlapius pradėjo piešti Thales ir Alesimaudras. Pradžioje zemėlapiui buvo be pasaulio ir meridianų. Aristotelio mokinys Dikearchas pirmas pradėjo vartoti pašalėles ir meridianas. Pirmąjį laipsnių tinklą matome Eratostenio zemėlapiuose. Pirmas meridianas ir pirma paralelė buvo vedama per Rodoso miestą. Motemotiškai apskaitytą laipsnių tinklą duoda Ptolomėjus.

VIDURINIAI AMŽIAI.

Viduriniai amžiai laikomi nuo 476 iki 1492 m., t. y. nuo Romos imperijos griuvimo iki Amerikos atradimo.

Bendrai viduriniuosius amžius galima charakterizuoti mažu susidomėjimu geografijos mokslais.

IŠ ATRADIMŲ PAZYMĖTINI: XIII šimtmetij Marko Polo nuo 1272 iki 1298 metų kelionė į Ariją. Aprašomi Japonija, Tibetas. Vėliau Arabų kelionės Mahamedas Ibn Bachuta, Indija, China, Sibiras.

DIDŽIŲJŲ ATRADIMŲ LAIKMETIS

prasideda Bartalomėjaus Diaro 1486 metais į Afriką. Jis keliauja į pietus, vakarų pakraščiais. Prieina Congo įtaką, ir kertinę Afrikos dalį. Tuo pačių laiku Kolumbas pradeda galvoti, kad į vakarus važiuojant, galima pasiekti kinų žemę, Japoniją. 1492 m. rugpiučio mėn. 3 d. Kolumbus išvažiuoja. Dar Kolumbu gyvenant, 1507 metais, florentietis Amerigo Vespučio važiavo rytiniais Pietų Amerikos pakraščiais. Vokiečių mokslininkas Waldsemuler patarė pavadinti žemę nuo Amergo kelionės.

Portugalai 1497 m. suruošė kelionę Vasko De Gama į rytus pro Afriką, per Indijos vandenyną ligi Kolkutos.

1513 m. ispanas Balgava persikėlęs per Panamos sąsmauką, išplaukė į Didįjį vandenyną ir įtikino, kad Kolumbo atrastasis pasaulis yra ne Azija.

SANDARA

THE LEAGUE
Published Every Thursday at South
Boston, Mass.

by the
LITHUANIAN NATIONAL
LEAGUE OF AMERICA,
Anthony A. Tullys
Editor.

V. M. Cekanauskas
Business Manager,
27 E Street,
Boston 27, Mass.

SANDARA AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINIS SANDAROS

Savaitinis laikraštis
leidžiamas kas ketvirtą
Prenumerata turi būti apmokama
iš viršaus. Prenumeratos metas skai-
dod nuo dienos išsiūlymo.
Prašius geriausia siųsti Pašto Or-
deriu, adresuojant:
Lietuvams kainuoja (Amerikoje) \$2.50
" " " Kanadoje ... \$2.75
" " " (Užsieniuose) - \$3.00

Entered as Second-Class Matter
February 14, 1914, at the Post Office
Boston, Massachusetts, under the Act
of March 3, 1879.

V. Kudirkos Jubilėjus.

Ateinantį sekmadienį, lakr.
16 d., sukanka lygiai dvidešimtis
penki metai nuo Dr. Vinco Kudir-
kos mirties. Amerikiečių laikra-
ščiai dar netaisė savo žodžio
dėl šitų sukaktuvių. Kaip ameri-
kiečiai jas paminės dar nežinia.
Tačiau Lietuva rengiasi iškil-
mingai apvaisinti šį jubilėjų.
Dr. Kudirka yra svarbus žmo-
gus visai Lietuvai, nes jis galbūt
daugiausia prisidėjo prie Lietu-
vos atgimimo. Jisai rašė eiles,
rašė prozą, laikė patriotingus
pasikalbėjimus, kad tik pažadi-
nus mūsų brolius iš miego, pa-
žarsčius jų širdyse tėvynės meilę.
Jisai parašė žodžius ir gaidas
sustatė mūsų himnui. Jisai, ma-
tydamas nėsant kam, rašė gai-
das mūsų dainoms. Jisai barė ir
gėdino lietuvius kunigus, kurie
buvo sulenkę ir gėdėsi savo tė-
vų kalbos. Jisai stengė praša-
linti iš Lietuvos kunigų palaiko-
mus prietarus! Ir kaipo literatas
V. Kudirka dar ir šiandien uži-
ma svarbią vietą mūsų literatu-
roje.

Sančiuose, Kauno priemiesty-
je, jau antri metai, kaip veikia
Vinco Kudirkos Liaudies Univer-
sitetas. Dedant pastangas būtų
galima jis išauginti į didelę ap-
švietos ir kultūros įstaigą, kur
galėtų semti mokslą priaugantis
Lietuvos jaunimas. Tas būtų di-
delis turtas Lietuvai ir amžina
atmintis Vincui Kudirkai, už jo
nuopelnus Lietuvai. Tat, ar ne-
pravartėtų mums, amerikie-
čiams, tuojau pradėti rengti
Vinco Kudirkos paminėjimui
vakarus ir nors dalį vakarų pel-
no skirti Liaudies Universitetui?

Po didžiojo karo mes, ameri-
kiečiai, pastebėtinai atsalome
nuo savo tėvynės ir nustojome
lietuvio draugingumo. Į parengi-
mus mažai besilankome — nebesi-
rupiname žinoti, kas dedasi
Lietuvoje, etc. Maž-daug panaši
ši apatija siautė Lietuvoje, kada
Vincas Kudirka rašė: "Tad skum-
bink, "Varpe," tegul gaudimas
tavo išilgai, skersai eina per Lie-
tuvą. Kas darbininkas ir kas
dirbtis gali, Tegul neliaudams jį
budin gaudimas. Kelkitės... kel-
kitės... kelkitės..." Ir Kudirkai
pavyko Lietuvą prikelti. Jo
šauksmo atgarsiai tegu šiandien
pažadina mus, amerikiečius prie
naujo veikimo ir tėvynės meilės.

Prieš karą mes nebuvome taip
apsileidę. Tuomet matėsi pas
mus gyvumas, susidomėjimas
savo brolių reikalais Lietuvoje ir
t. t. Kodėl mes negalime būti vėl
tokiais?
Taigi, sukruksime, amerikie-
čiai, apvaisinti mūsų rasytojo
Vinco Kudirkos jubilėjų. O tai
darydami pasistengime prisii-
minti Kudirkos žodžius, kurie

žadina mus prie tėvynės meilės,
prie susipratimo ir vienybės ir
paskui iš naujo, su nauja energi-
ja, nauju pasišventimu ir išsver-
me stengkimės palaikyti drau-
gingus ryšius tarp savęs, lindė-
dami po svetima pastoge, toli at-
skirti nuo savo tėvynės Lietuvos.
Lankykite lietuvių parengimus,
bukime gerais lietuviams ir už-
auginkime savo sunus ir dukte-
ris taip pat gerais lietuviams!

Apžvalga.

KETVIRTAS PAVYZDIS "NAUJ." LOGIKOS.

"Naujienu" 266 num. rašoma
taip:

"Šitie faktai (faktai, kad ki-
tų šalių liberalai dedasi su so-
cialistais) skatina ir Ameri-
kos lietuvius pagyvoti, ar ne-
vertėtų čionai sudaryti koki-
nors "bendrą frontą" tarpe so-
cialistų ir liberalų."

O "Nauj." 267 num. jau taip:

"Kuomet dalis mūsų (su-
prask, lietuvių) spaudos persą
žmonės liberalizma, tai ji
turi paaiškinti jiems, kurios
rušies liberalizmui ji pritaria:
ar tokiems liberalams, kaip
Francijos Herriot, — ar to-
kiems, kaip italų Salandra?"

"Liberalizmas, kuris tole-
ruoja fašizmą, arba kuris daro
blokus su atžagareiviais prieš
darbininkus, negali tikėtis
draugiškumo iš socialistų pu-
sės."

Vadinasi, vakar liberalai-San-
dariečiai, "Naujienu" supratimu,
buvo all right socialistams ir bu-
vo galima galvoti apie "bendrą
frontą"; o šiandien tas dienraš-
tis jau klausia "kokios rušies
liberalizmui" Sandariečiai prita-
ria. Kaip "Naujienu" gali kalbė-
ti apie "bendrą frontą," jei neži-
no su kuom turi reikalą? Mes
patariame to dienraščio seniui
eiti išsimeginti pirmą, o paskui
kalbėti apie "bendrą frontą."
Koks čia gali būti bendras fron-
tas, kuomet socialistų likučiai
nežino Sandaros principu, nežino
"kokios rušies liberalizmui" San-
dariečiai pritaria ir ant galo,
kuomet socialistų yra lygiai 48
visoj Amerikoje, o Sandariečių
tukščiančiai? Norint nesąmones
kalbėti, reikia pasieškoti atatin-
kamą vietą.

VILNIAUS REIKALU.

Chicago Sandariečiai jau se-
nai veikia, kad pagelbėtų Vil-
niaus kraštui. Jų darbas eina
sėkmingai, nežinurint to, kad kler-
ikalai ir socialistų likučiai ban-
do jiems kenkti. Praeitą sekma-
dienį ir So. Bostono Sandarie-
čiai irgi padarė pradžia tame, su-
šaukdami mass-mitingą ir su-
mesdami Vilniaus reikalams au-
kų virš septynias dešimtis doler-
ių.

Butų geistina, kad ir kitų ko-
lionijų Sandariečiai imtų šaukti
mass-mitingus Vilniaus reikalu.
Tokiuose mitinguose surinktos
aukos tegu eina per Sandaros
Politinį Išdą.

VADINA ČIGONAIŠ SAN- DARIEČIUS.

"Naujienu" vadina čigo-
nais Chicago Sandariečius, už
tai, kad pastarieji renka aukas
Vilniaus našlaičiams ir padeda
gerb. Vaičkui surengti teatrus.

"Sandara" jau senai sakė, kad
Chicago Sandariečiams būtų
daug sveikiau neturėti nieko
bendra su vietiniais socialistų
likučiais. Nes tie žmonės, kaip
buvo pirmiau, taip ir dabar yra
tautos išgamos: jie priešinasi
Vilniaus atvadavimui ir lietuvių
meniu. O jei jie tai daro tik dėl
to, kad Sandariečiai yra tų gerų
darbų užmanytojai ir vykdytojai,
gai, tai vistiek jie yra tos rušies
gaivalai, kurių Sandariečiai pri-
valėtų vengti.



JONAS MIKALAUSKAS.

Gerb. J. Mikalauskas, A. L. T.
Sandaros 2-ro Apskričio pirm-
ju antru terminu, p. Mikalaus-
kas, A. L. T. S. 2-ro Apskričio
susivaižavime savo kalbą parei-
škė: "Mes Sandariečiai Conn. Val-
stijos nenuleisime rankas žemyn
kol "Sandara" neįsigys nuo-
savą Namą ir naują preą."

Garbė A. L. T. S. 2-ram Ap-
skričiai turėti tokį veikėją savo
pirmininku.



VIKTORAS VITUKINAS.

Gerb. V. Vitukinas, yra žymus
New Britaino lietuvių veikėjas,
Sandarietis, daug pasidarbavęs
A. L. T. S. 32-roj kuopoj, taipgi
A. L. T. S. 2-rame Apskriky kai-
po organizatorius. Apskričio at-
sibuvusiam susivaižavime Hart-
forde tapo išrinktas kitam metui
organizatoriu.

Bijok ir Atostogų Parvažiuoti.

Seną lietuvių patarlę sako: bi-
jo, lyg žydas kryžiaus. Panašią
patarlę galėtų ir man pritaikinti,
tik biskį kitaip, pavyzdžiui:
bijo, lyg... atostogų važiuoti į
gimtąjį kampelį.

Gal sandariečiai pasidarytų
neaišku, kodėl Bočių Atmintojas,
iš kurio raštų matyti, kad jis ne-
tik yra iš pirmųjų Lietuvos ka-
reivių, bet ir prieš kurimosi Lie-
tuvos Nepriklausomos valstybės
ir kariuomenės jau yra dalyva-
vęs lietuvių tautiniame judėji-
me Rusijoje, kiek jam leido rusų
kariuomenės pareigos, šiandien
Nepriklausomoj ir stiprijančioj
Tėvynėj pasidarė toks bailus,
bailusis negu žiausiausiuose va-
riau laikuose, kad net atostogų va-
žiuoti į savo gimtąjį kampelį bi-
jo. Ir juokinga!— pasakys ne
vienas sandarietis, o aš pasaky-
siu, kad labai rimta. Štai tik pa-
siklausykite!

Nelaimingiausios mano ato-
stogos, tai praeitais metais. Ga-
vęs 2 savaitį atostogų parva-
žiuoju iš sostinės Kauno į savo
gimtąjį kampelį. Ir štai prabu-
vus 11 dienų vieną gražų pava-
karį, kai dievobaimingi žmonė-
liai su klebonų priešakyj prie
miestelyj papuoštų iškilmingų
vartų laukia vyskupo atvažiuo-
jant, lyg pasityčiojimui netoli
tos vietos šiaulių žvalgybos agen-
tai, Kauno žvalgybos įsakymu,
areštuoja mane, iškrato ir išsive-
ža, nors nieko blogo prieš mane
neranda.

Ir štai baigiu savo atostogas
areštuotas šiauliuose ir Kauno
Apygardos kalėjime.
Ir koki štai ironija: Esu Kao-
no gyventojas ir kauniškė žval-
gyba visad galėjo mane rasti
areštuoti prieš atostogas ir po
atostogų, kadangi po 4 dienų vėl
bučiau buvęs Kaune. Ir koks jos
tikslas buvo mane tik atostogo-
je, butinai pažįstamų akyaizdo-
je areštuoti. Gal ji norėjo prieš-
valstybiniais elementams duoti
progos pasijuokti iš pirmųjų
Lietuvos Nepriklausomybės gy-
nėjų, kad štai po 5 metų Lietuva
prie ko priėjo, kaip atsimokama
Tėvynės pirmiesiems gynėjams,
kurėjams. Ir tuo savo žygiu
žvalgyba padarė vietiniams len-
kų agentams - dvarininkams ir
jų pakalikams didelio džiaugsmo
ir juoko. Manau, jie už tą jau la-
bai dėkingi ir gal net Varšuvon
saviesiems pranešė.

O gal žvalgyboj esama Varšu-
vos agentų, kurie nors mažiau-
siai progai pasitaikius stengiasi
tę progą taip išnaudoti, kad prie-
šai turėtų juokų ir agitacijos
įrankį šiandien, ir rytoj, kai teks
Vilnius vaduoti, priminti busian-

tiems naujiesiems gynėjams kar-
čius pajuokos žodžius: ginkit,
kariaukit, o paskui atsimokės
kalėjimu, kaip štai ir ana...
patriotui.

Vėl parvažiuoju šmet rugp.
15 d. kelioms dienoms atostogų
(ilgesniam laikui, gink Dieve, bi-
jau, kad ir vėl kokių "šposų",
kas nors neiškristų). Manau, ke-
lioms dienoms niekam nežiklu-
siu, nei dvarininkui, nei klebonui,
nei policininkui, nei žvalgybinin-
kui, tikrai ramiai prabusiu nie-
keno nejudinamas, na ir pats
nieko nejudinsiu savo plunksna,
kuri tiek man priešų pridirbo,
kad gali su dušia ir kunu pra-
keikti, kadangi vis šventas, aukš-
tas ir garbingas asabas esu pa-
liečtas, kurie pirmose Lietuvos
kurimosi dienose kenkė atgims-
tančiai Valstybei arba ramiai sė-
dėjo už kronies, bijodami ir
piršto pajudinti, kai priešai te-
riojo kraštą, o dabar dideliais
"patriotais" valstybiniai nusista-
čiusiais piliečiais skaitosi. Ma-
niau duoti visiems šventą ramu-
mą, tik šiek-tiek apsilankyti pas
senų pažįstamų, paprastai pasi-
kalbėti, ir tiek to.

Bet ir čia nelaimė! Kaip tik
mano kuklystės ir vaiklystės
dienų draugai yra dvaro darbi-
ninkai ir štai pas jų tenka užėti,
o ne į kokius "pania hrabie" —
dvarininko rumus bei klebono
klebonijas ir čia mano gimtojo
kampelio naujam policininkui,
kuris, matyt, politiką, konstitu-
ciją ir kitokius įstatymus nedaug
geriau supranta, kaip "degljoji"
apie žvaigždes, pasirodžiau įtar-
tinu, kodėl švaresniais rubais
apsirengęs, apšviestiesnis žmo-
gus draugiškai kalbasi su apdul-
kėjusiu, susitęsusu nuo darbo
darbininku, kodėl jis nevaikšto
aukštyn nosę parietęs, pasiputęs,
lyg kalakutas, o prakalbina kiek-
vieną seną, jauną, elgėtą bei
tvirtą darbininką. Ir štai pradė-
jo mano žygius sekti ir pasiža-
dėjo, patyrinėjęs ką kalbu, areš-
tuoti. O dar įtariamiesniu jam
pasirodžiau, kai mano brolis,
prabuvęs virš mėnesio kitam ap-
skrikyje pas giminių, sugrįžo pa-
sadarbuoti į valsčiaus savivaldy-
bės rinkimus, kurie už mėnesio
turi įvykti, ir pradėjo valsčių
važinėti dėl surinkimo kandida-
tų į Valsčiaus Tarybą ir reika-
lingą skaičių parašų jų pataty-
mui. Mat brolis irgi klerikalams
netarnauja ir gerokai išpykęs
yra.

Juokingą policininko fiziono-
miją pastebėjau žiurint į mane,
kai aš gavėj kalbėjau su vienu
virš 90 metų amžiaus seneliu el-
gėta, kurį esu pamylėjęs dar

Trumpai.

BANGOR, Me. Ponia Laura
Patten, kuri dirbo prie Machias
bažnyčios, nubausta dviem mė-
nesiais kalėjimo už laužymą pro-
hibicijos įstatų.

Pašto vagonas vaikščios iki
Vievio. Nuo spalio 20 d. pašto
vagonas pradės vaikščioti iki
Vievio. Nuo tos dienos su žas-
liais korespondencija bus apsi-
mainoma kasdien.

MIDDLEBURG, Pa. Ponia
Annie Willow, trisdešimtis aštu-
nių metų amžiaus, nubausta ka-
lėjiman nuo dešimt iki dvidešimt
metų už prisidėjimo nužudyti
savo vyrą. Jinau jauną vaikną
prisikalbino atimti gyvastį jos
vyriui.

prieš karą, kai gyvenom kartu.
Nuo jo esu išsirašęs daug pasakų
ir kitokio senovės liaudies
kalbos turto. Dabar, širdingai
suspaudęs senelio pečius, malon-
niai su juo kalbėjau ir užėjau
pas jį. Policininkas, toliau sto-
vėjęs, dideliomis, nuostabiomis
akimis žiūrėjo į mane, tur but,
jam buvo baisu, kad nesuagituo-
čiau, nesukurstyčiau tuos nere-
gius, vos bepaeinančius, sulinku-
sius, lazdomis pasireniančius se-
nelius ir, kad šie, mano suagi-
tuoti, nesukiltų su lazdomis ran-
kose prieš vyriausybę, ir kad ją
nenuverstų.

Ir grįžau Kaunan nebesupras-
damas, kur buvęs ir kas dedasi
pas mus, kad ir atostogoms va-
žiuoti bijok. Bijok aplankyti se-
rus draugus, pažįstamus, sene-
lius; bijok užrašinėti senovės
mūsų liaudies pasakas, dainas,
patarles ir kt., nes kvailas, nieko
neišmanantis "valsčiaus karaliu-
kas," policininkas (kokių nema-
žai Lietuvoje yra), nesupratęs
ką darai, o ypač jei esi kunigų ir
kitų ponų neapkenčiamas, gali
areštuoti, perduot neperdaug
gudresniams nuovadams, šie su
visokiais pripainiotais protoko-
lais toliau, ir taip nieko nežinan-
tis kas su tavimi darosi, niekuo
neprasikaltes, gali nemažai pa-
niekos, vargo patirti, pasivėluoti
į tarnybą grįžti, o be to, ir sukelti
viršininkų akyse abejojimų
apie tave.

Ir dabar nebesuprantu, kas aš
toks esu: valstybinis ar prieš-
valstybinis asmuo, ir nebemoku
suprasti, kurie dabar pas mus
typai yra valstybiniai nusistatę,
o kurie prieš valstybiniai.

Quo vadis — Lietuva? Ar ne-
manai tu palikti tėvynę tik vien
krikščionių, o kitokiems žadi pa-
likti pamote? Šis tiems, laisves-
nių pažiūrų žmonėms, kuriems
rupi ne karjeros ir šaltas sočios
vietelės, bet bendri valstybės ir
nepriklausomybės reikalai, jų
stipriėjimas, kilimas; tiems, kurie
akly partijų įgaidų, dažnai
kenkiančių valstybės reikalams,
nemoka suprasti, nesimeilina
apie valdancias partijas, yra
skaudu. Nes matai rukus ant
valstybės padangės, kurie den-
gia Tautos Himne minimą Lie-
tuvos saulę: "Tegul saulė Lietu-
vos tamsumui prašalina, ir švie-
sa, ir tiesa mus žingsnius tely-
di." Skaudu, kai matai vieton
šviesos ir tiesos, tave sekant,
persekiojant žvalgybos, polici-
ninko, dvasininko, dvarininko ir
t. t. Kai dvarininkas, turintis arti-
miausių ryšių su Lenkija, gim-
nysčių su aukštais Lenkijos va-
dininkais, kuris, atėjus pas jo
aukų prašyti Vilniaus vadavi-
mū, atsisako šiam reikalui au-
kuoti, pareikšdamas, nežinas jo-
kio Vilniaus klausimo, skaito-
mas jau nebe pavojingu valsty-
bei, o pavojingas tik tu, pirmųjų
Lietuvos kariuomenės dienų, sa-
vanori, tik dėl to, kad esi demo-
kratas; perskaudu. Quo vadis —
Lietuva?

Bočių Atmintojas.

miesto burmistru, buvęs bur-
mistras Jonas Vileišis, valdybos
pirmininko pavaduotoju p. Le-
vinšteinas ir nariai: p. J. Ro-
ginskas, ir B. Liutykas.

Traukia teisman žydu laikra-
čius. Vidaus reikalų Ministeris
patraukė teismo atsakomybėn
žydu laikraštis "Idiše Stime" ir
"Musų Garsą" už skleistas pas-
kutiniuoju metu įvairias insu-
niacijas.

Texas valstija turi kalėjimo
ukę be raktų, be sargų, šunų bei
šautuvų. Kaliniai, ten dirbanti,
yra davę garbės žodį, kad jie ne-
pabėgės. Tačiau juos pasirenka
tų ukų vedėjai, nužiurėdami,
kad galima jais pasitikėti.

Maniloj, ant Filipinų salos,
praeitais metais mirė devynioli-
ka metų, kurios buvo sulaukę
virš 100 metų amžiaus.

Dingo, Australijos laukinis
šuo, yra pavojingiausias avių
priešas, nes jis papiauna daugelį
avių per vieną naktį.

Amerikos gyventojai pasidau-
gino dviem milijonais praeitais
metais.

Pirmos Juozo Konrado nove-
lės rankraštis nupirktas už
\$5,300. Tačiau trisdešimtis metų
atgal, pasirodžius tai novelei,
buvo sakoma, kad tai niekam
netikus knyga. Mažai kas ją ir
skaitė.

Scilijoj laikšus neša žmogus
—burro ant pečių, o jį lydi gink-
luota sargyba.

Proporcijoj Kanada turi dau-
giau mylių gelžkelio, negu bile
viena kita šalis. Kanadoj yra
viena mylia gelžkelio ant kiek-
vienų dviejų šimtų ir dvidešimtis
žmonių.

Maine Bible Society šiomis
dienomis pabaigė bibliją rašyti.
Ta biblija yra didžiausia visam
pasauly ir visa parašyta ranka.
Ji sveria aštuoniasdešimtis aš-
tuonius ir pusę svarų. Visus me-
tus prieš jos dirbo 1,607 žmonės.

Trys vyrai atidarė vakarinėje
Londono dalyje vyrams mokyk-
lą, kaip tinkamai apsirėdyti.

Amerika dėl gaisrų turi \$1,-
400,000 nuostolių ir netenka 40
gyvasčių kas diena.

Virš 3,700 knygų jau parašy-
ta apie Einsteino relativizmo
teoriją. Čia neprisirokuojama
straipsnių, kurie tilpo įvairiuose
žurnaluose.

Atstovybės Pranešimas

Vašington, D. C.
1924 m. lapkr. 8 d.

Jungtinių Amerikos Valstybių
Nepaprastas Pasiuntinys ir Iga-
liotais Ministeris Lietuvai, p. F.
Coleman, po atostogų savo tė-
vyškėje Minneapolis prieš išva-
žiuojant Europon sustojo porai
dienų Vašingtone. Lapkričio 6 d.
Lietuvos Pasiuntinybėje Lietu-
vos Ministeris K. Bizauskas ir
ponia Bizauskienė iškėlė pietus
Ministeriui Coleman pagerbti.
Pietuose dalyvavo Valstybės
Departamento direktoris p.
Young su žmona, jo padėjėjas p.
Magruder, Estų Ministeris Va-
šingtone p. Piip ir žmona, panelė
Coleman, kuri vyksta su savo dė-
de Europon ir Pasiuntinybės,
Sekretorius H. Rabinavičius.

Vašingtonas,
1924 m. lapkr. 8 d.

Italų Nepaprastas Pasiuntinys
ir Igaliotais Ministeris Lietuvai,
Piacentini, spalio 31 d. įteikė
kredencialus Lietuvos Presiden-
tui, Stulginskiui.

Lietuvos Pasiuntinybė Amer.

Lietuvos žinios.

VAGIŲ GAUJOS BYLA.

MARIAMPOLE. Rugsėjo 4, 5 ir 6 dd. Apygardos Teisme buvo nagrinėjama didelė vagių gaujos byla, kurioje buvo kaltinti 20 suvirš. dalyvių ir jie visi žydai. Mat 1921 m. nuo rudens iki ty metų pabaigos Mariampolėje ir Vilkaviškyje buvo padaryta eilė drąsių vagysčių, tarp kurių pasižymėjo manufaktūros apie 1000 metrų vągystė pas Kišvinį Mariampolėje. Pasižymėjo, kad visą pavogtoji manufaktūra buvo išvežta iš Mariampolės Kanan ir dalis jos čionai buvo perleista, o kita dalis perduota Jo navoje, o iš ten išvežta į širvintus ir toliau.

Vagys spiesdavos prostitučių butuose Mariampolėje ir Kaune. Viena prostitučių milicijos su- laikyta be paso nupasakėjo visą eigą šių vagysčių, o ypač kaip buvo apvogta Kišvinio krautuvė ir kas joje dalyvavo. Be to, pas įtariamus asmenis, prostitūtes nurodytus, rasta buvo išvogtosios manufaktūros likučiai. Šitoje gaujoje vyriausieji vadai buvo vilniškiai vagys.

Vienas jų matydamas, kad jam vistiek jau nebepavyks išsiskirti, teisme prisipažino dalyva- vęs vagystėje ir pasakėjo, lyg koks ekspertas, kaip Kišvinio krautuvė buvo apvogta, kaip ir apskritai daromos vagystės. Po trejų metų nagrinėjant bylą daugelis liudijinkų aiškinosi pa- miršę senai butus dalykus, o 5 kaltinamieji visi pasislėpė, nes juos teismas buvo išleidęs už ne- didelių užstatų. Kaltino valst. gyn. pad. Valičenka ir nukent. Kisvinio, kaip civil. ieškovo įgal. pris. adv. pad. A. Sugintas. Kaltinamųjų gynėjais stojo 4 adv. Bulota, Galpernas, Rešiot- kinas ir Frenkleris. Apygardos Teismas pasitaręs suvirš 3 va- landų dalį teismųjų pripažino kaltais, kaip vagių gaujos da- lyvius, kitą dalį tepripažino kal- tais, jog įgiję žinomi vogtus daiktus, ir kitą dalį visai patei- sino. "L. Uk."

PANEVĖŽYS. Rugsėjo 27 d. š. m. Apygardos Teismas nagri- nėjo žmogžudžio Repšio (Suba- čiaus vals.) bylą, kuris tapo nu- baustas 8 metams sunkiųjų dar- bų kalėjimo ir 1500 litų civilinio ieškimo už nužudymą Reimono sunaus.

Sulyg kaltinamojo akto nužu- dymas įvyko taip: Reimono su- nus 1921 m. tarnavo sapioru. Taisymas Bigailių geležkelio ruo- zė telefonas, kartą ryto metu su draugais įsinorėjęs obuolių už- jo į pil. Repšio sodą. Šis pamatęs pasigriebė šautuvą ir pradėjo juos vyti iš sodu lauk. Reimonas ir jo draugai pasileido bėgti. Repšiui rėkiant "sustok, šau- siu," Reimonas sustojo, nieko baisaus nemanydamas. Tribėgęs Repšys durė šautuvo tūba Rei- monui pilvan ir kada šis iš skau- smo net susirietė, Repšys pasi- traukęs porą žingsnių atgal sovė jį. Reimonas parkritęs papludo kraujuose ir trumpu laiku pasi- mirė.

Liudininkų įrodoma, kad p. Repšys vokiečių okupac. metu budamas egiulu yra nušovęs dar du asmenis.

Tas 1500 litų civilinis ieškiny- bus įteiktas Reimono tėvams. Rodos, Reimonų gynėjas nepa- tenkintas 1500 litų atlyginimu, padavęs apeliaciją Vyriausiam Tribunalui.

"Liet. ž."

SULAIKYTI LENKŲ ŠNIPAI.
Šiomis dienomis, polit. polici- ja areštavo du lenkų šnipus, bu- vusius rusų karininkus. Vienas jų rusų kariuomenės poručikas Vladimiras Galinas buvo Dan- cigo lenkų žvalgybos viršininko

Dubičio agentu ir lenkų špiono- žo Lietuvoje organizatorium. Jis gyveno Lietuvoje, kaip svetim- šalis, atvykęs į Klaipėdos Kr. dar francūzų laikais. Galimas rinkdavo žinias apie rusų ka- riuomenę, spaudą, gyventojų upą, apie ateinančius ir išinan- čius Klaipėdos uosto laivus, jų tonażą ir krovinius.

Be karinio, politinio ir ekon-ominio špionožo Galinas platinda- vo melagingas žinias apie Lietu- vą. Visas šias žinias jis perduo- davo per Dubičio agentus Zasy- likovskii Vilniuje, pas kurį koncentruojamos žinios apie Lietuvą. Už tą darbą, kaip ma- tyti iš bylos, Lenkai dolerių ne- sigailėjo. Galinas inteligentas, gabus ir apskrus laikraščių ko- rrespondentas.

Savo darbų pridengimui jis Klaipėdoj buvo atidares skelbi- mo biurą "Echo."

Galino padėjėjų žinių rinki- mui Klaipėdos krašte, buvo Vla- das Navikas, buvęs rusų juri- ninkas paskutiniu laiku rusų valdininkas Klaipėdos Kr., tar- naujantis locmanu prie uosto.

Galino prikalbėtas, jis perduo- davo jam visas Klaipėdos uostą liečiančias žinias. Galinas be abejonės turėjo ir daugiau san- darbininkų.

Vyresniojo leit. Klimavičiaus nusižudymas labai įtartinas, gal ir yra per daug artimos pažini- ties su Galinu pasekmė. Palygi- nus su kitomis lenkų šnipų bylo- mis, matyti, kad Galinas padarė daug rusų valstybei žalos.

Kredito įstaigų ir Koperatyvų Inspekcijoj rugpjūčio mėn. įre- gistruota 2 gamintojų bendro- vės, 2 žemės ukio draugijos, 4 pieno perdirbimo bendrovės, 5 lietuvių smulkaus kredito ban- kai, 2 akcinės ir pajinės bendro- vės ir 1 pilnoji bendrovė. Be to, išduota leidimų pakeisti bendro- vių kapitalams ir narių kredi- tams: 1 pieno perdirbimo bendro- vėi, 1 vartotojų bendrovei ir 3 smulkaus kredito bankams.

SALOČIAI. Pasvalio apskr. šiuose savivaldybių rinkimuose partinė kova pas mus pasiekė aukščiausio laipsnio. Rugsėjo mėn. 7 d. mitingo vedėja, social- demokratą Markelį, puolė visa saločių davatikija su visu savo štabu, bet nieko nepešė. Nė vi- nais rinkimais mūsų "kriksčio- nys" nebuvo taip smarkūs, kaip šimet: jų veikėjai, esantieji ar- čiau prie vietos kr. d. štabo, tie- siog lygsvaros buvo nustoję — kaip pamišę visur kėlė didžiausį triukšmą kaip mitinguose, taip ir privatiniuose pasikalbėjimuose, žodžiu sakant, elgėsi kaip nusės prieš dvęstybę. Rugsėjo mėn. 14 d. laike pamaldy jau bu- vo galima spėti, kad bus kas tai negero, nes saločių klebonas, klįjuodamas savo kr. d. plaka- tus, norėjo pasikabinti košės iš socialdemokratų puoduko, kurie ten pat lipidė savo atsišaukimus; šiem nedavus, pyktis pasididi- no.

Tą pačią dieną pavakare, be- žiurinėdami savo gerąjį prikli- juotų plakatų ir besiginėdami dėl partijų, priėjo ligi to, kad Saločių klebonas vienam social- demokratui P. Turlai šėrė kumš- čia per žandą, kad net tas par- virto ir po to atsikėlęs šluostya- damas raudonumą nuo nosies, nuėjo sau. Kunigas gi, apgalęjęs vieną savo priešininką, buvo pa- tenkintas, bet neilgai. Rugsėjo mėn. 21 d., suskaičius paduotus balsus, pasirodė, kad kumščio pagalba nieko nelaimėjo: iš 28 vietų taryboj, soc. dem. teko 14 vietų, kriksčionims tik 10 v. valst. liaud. 3 ir žydams 1.

DEBATAI

BOLŠEVIKO SU SANDA- RIEČIU.

(Nuo Specialio "Sandaros" Korespondento.)

Reiškia, Amerikos Sandariečiai tam viskam pritarė. Gi šiandien- ną, kada jau jie pamatė, kad į Vilnių pasikvietė negeistinus svečius, tai jau griebiasi priemo- nių kareli su lenkais. Ant to pa- stebi publikai, kad girdi, mato- te gerbiamieji, ką tautininkai norėjo padaryti Lietuvai ir jei jie planavo tokius žygius daryti, tai ar lietuviui darbininkui gali būti priimtinas jų programos.

Kadangi kalbos laikas jau bai- gėsi, tai Andriulis baigia savo ataką ant tautininkų bei Sanda- riečių ir išdidžiai stato Paulaus- kui sekančius klausimus:

1) Jeigu Sandariečiai arba Tautininkai siulo savo programą Lietuvos darbininkams, tai ko- kiu išrovavimu jie kvietė Urachą Lietuvą už karalių?

2) Jeigu Sandariečiai siulo savo programą Lietuvos darbi- ninkams, tai kodėl jie neprotas- tavo prieš Lietuvos tautininkus, kada jie kvietė lenkus užimti Vilnių?

3) Kodėl Lietuvos Tautininkai atmetė "Profesinės Sąjunos" programą ir jos vadus su- kišo į kalėjimą? (Čia paskaito iš- to "programo" dalį, kur reika- laujama susirinkimų, spaudos bei žodžio aivsė ir priduria, kad girdi, tas tautininkams Lietuvo- je atrodė baisu.)

4) Kodėl Ministeris Žalkaus- kas persekioja Lietuvos darbi- ninkus ir juos kiša į kalėjimą? Su šiais paduotais klausimais Andriulis baigia savo kalbą. (Bus daugiau)



Merginos — Jusų Ruposčiai Užsibaigė!

Buvo laikai, kuomet niekas nežinojo kas yra pleiskanai ir kaip nuo jų atsikratyti. Šiandien yra visiški pa- prastu dalyku užlaikyti savo plau- kus ir galvos odą švarioje ir svei- koje padėtyje.

Ruffles

Ištepant galvą kas vakaras einant guliti per savaitę ar dešimtį dienų, sunai- kins pleiskanai ir paragins jusų plaukų augimą. Po to naudokite Ruffles tik retkarčiais sulig reikalo ir daugiau neturėsite jokių nesmagu- mų su pleiskanomis.
Bontka 65c. aptiekose, arba už 75c. prisūnčiame etaeiai iš dirbtuvės.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Tel. S. B. 2805-R. Lietuvius Optometristas

Išegzaminuoju akis priski- riu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.
J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 Broadway,
So. Boston, Mass.

Bell Phone: Oregon 0863-J.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
L-I-E-T-U-V-I-S
DAKTARAS (gydo ligas) IR CHIRURGAS (daro operacijas).
OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

Petras Pranskaitis

Lietuvius Muzikantas.
Lietuviai turinti reikalus su- rištus su muzika prašome kreip- tis pas Lietuvį.
565 — 7 E. Cobumbia Ave.,
Detroit, Mich.

Proga del Visu.

Įsigyk sau Namą per mūsų prido- dymą visuomet gausit pigiau kaip ki- tur, nepaisant kur arba, kokioj dalyj miesto, nes mes susižinom su didelėm Korporacijom. Turime Namų parda- vimui visose dalyse Naujoj Anglijoj. Taigpi mes parduodame Ukes ir Lot- tvas nežiurint kokioj Valstijoj norėtu- mėt. Sutaismo visokių dokumentus, Apdraudžiame (Insuriram) visokią nuosavybę.

Su viršminėtais reikalais kreipki- tės pas:

M. J. KASTANT,
1348 Cambridge St., Room 4,
Cambridge, Mass.

Tel. Porter 2179

Notary Public, Constable.

VIEN TIK DEL VYRU.

Svarbiausias šių dienų išradi- mas, kuris suteikia vyrams svei- katą ir gerą ateitį.

Bukite tikru vyrų!
Džiaugkitės gyvenomu!
Vienintėlis gydymo bu- das, kurį ką tik išrado daktaras Wentworth, tai yra gydymas be vaistų.

Nei vienas vyras, nežiurint kokio amžiaus jis būtų, nepriva- lo daugiau kentėti.

Rašydami laiškus, įdėkite už 2 centu stampą atsakymui.

DR. WENTWORTH
103 E. 12th St., New York, N. Y.

A. F. GARDINER B. SIMONAVICIUS.

Gardiner Piano Co.

Pas mus galite gaut geriausioįdirbimo Pianus, Gramofonusir lietuviškus rolius oel PlayerPiano. Nauji Pianai \$325, o Pleyerai \$425. Reikale kreipkitės:

472 Westminister St., Providence, R. I.

1924

"KANKLĖS" nemanoma paliautėjusios ir to dėlei dabar leidžiama nauja "Kanklių" knyga už trejus — 1922-3-4 m. TREJŲ METŲ "KANKLĖS" spaudinamos Lietuvoje ir kas užsiprenumeruos dabar, (pagiginta kaina), už DU DO- LERIU, gaus "Trejų Metų Kankles," apie Kalėdas.
Piningus siųst pašto money orderiais šiuo adresu:

MIKAS PETRAUSKAS,
Laisvės Alėja, 60, KAUNAS, Lithuania.

GERIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduodam, sumainom namus, ukas, biznius ir visokią privatišką nuosavybę, taigpi skolinam pinigus, perkam ir parduodam MORGICIUS. Apdraudžiame (Insuriram) vi- sokį turta nuo ugnies ir nuo visokių nelaimių. Mes visiems suteikiam greitą ir teisingą patarnavimą. Taigi visais virš- minėtais reikalais kreipkitės pas

OLSEN'S REALTY COMPANY
409 W. Broadway, Room 3, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0243. Savininkas D. J. OLSEIKA.



SAVAITINIS VISUONENĖS, POLITIKOS, LITERATU- ROS IR MOKSLO LAIKRAŠTIS,

EINA KAS ŠEŠTADIENIS.
Kaina metams Suv. Valst. \$2.00
Pusei metų 1.00
Užsienyj ir Lietuvoj met. 3.00
Pusei metų 1.50

"Varpas" yra laisvos ir pažangiosios minties laikra- tis, teisingai nušviečia pasaulinę ir ypatingai Amerikos politiką, paduoda daug žinių iš Lietuvos ir tvirtai stovi už nepriklausomos, laisvos ir demokratingos Lietuvos ir Lie- tuvių reikalus. Jei nori gerų ir teisingų žinių, užsirašyk "Varpą." Siųsk pinigus šituo adresu:

"V—A—R—P—A—S"
3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.

SUNKUS DARBAS

nekenkia nei vienam, smaciam gerioje funkcioje padetyje. Užlaikyk savo tvirtumą masišuodamas savo muskulius kiekvieną vakarą einant guliti. Ištri- nkite gerai su senai žinomą ir patikotinu

reg. S. V. Pat. 6587
ir ISVENG- KUTE nuova- rto skaudamų muskulų ir dęgiantų pe- čių. Bukit trirtu ir svei- ku, tuomet jokis darbas jums nešro- dys niekuomet

persunkus. Nei viena atsargi šeima ne- gali būti de bonkos šito linimento. Nėra tikras, jei neturi INKARO valsus ženklus.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Gudrus Teisėjas Išgel- bėjo Seimyną.

Namų svininkas užganėdintas. Visi linksni!

Tula lenkų šeimyna New Yorke nesenai buvo paaukta į teismą, ku- riam ejo byla delei jos išvavimo iš namų. Principialiais liudininkais buvo keli kaimynai, kurie skundėsi, kad jie nuolatos yra erziami ver- kiančių kudičių šitos lenkiškos šei- mynos apartamente. Kaimynai ti- krino, kad jie negali net naktimis miegoti delei to kudičių verksmo ir todėl prašė namų savininko išvartyti šią lenkų šeimyną iš tų namų.

Teisėjas išklaues verikiančių ku- dičių motinos pasisteinimo, kad ji negalinti verikiančių vaikų nutildinti, nes jie verkia kankinami mėšlungio, paeinančio nuo vidurių dėglio ir užkietėjimo ir ji nežinanti kaip jiems pagelbėti. Išmintingas teisė- jas įsakė jai tuojaus nueiti į aptieką, nusipirkti už 35c. bonką BAMBINO ir jo duoti kudičiams, kuomet tik užeis tie skausmingi simptomai. Teisėjas bylą sulaikė 10 dienų, o motina padarė viską kaip buvo įsa- kyta. Dabar kudičiai naktimis jau neverkia, kaimynai yra užganėdinti, namų savininkas ištraukė bylą ir visi sau linksmai gyvena.

BAMBINO yra kudičių geriausias draugu. Kudičiai mėgsta jį! Jie net prašo daugiaus!

(Paskelbimas)

Italijoniški Armonikai



Mes išdirbame ir importuojame vi- sokių rusių pirmos klasios ramos išdirbtų ITALIJONISKŲ ARMONI- KUJ. Šie Armonikai yra geriausis visame Pasaulu. Dešimt metų garantuo- jame. Prekė yra mažesnė negu bile kitose krautuose. Dykai duodame instrukcijas pirkėjams. Rašyk gami- mui dykai Katalogą.

RUATTA SERENELLI & CO.
817 Blue Island Ave., Dept. B-88,
CHICAGO, ILL.

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS Gydo, Reumatizma, Ranku, Koju, Nugaros skaudėjimą, Salti, Ranku, Koju, tirpima. Dusuli, Galvos skau- dėjima, ir teip visokius skaudėjimus (tik ne ronas).

Tukstantai žmonių yra išgydo o milijonai dar nežino apie tai.
Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aušo, kiek ji pad sveria su- lig naudos gydymo.
Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centu extra už persiuntimą.
Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.

Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

Ofiso Tel. S. B. 441
W. Newton 1463-W.

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civil.ukas ir kriminalikas; padaro visokius dokumentus prie i: timo ir pardavimo.
FRANAS J. KALINAUSKAS,
414 Broadway, S. Boston, Mass.

Mūsų Daryti Paveikslai Visiems Patinka.

JURGIS STUKAS
Fotografas.

Padarome dailius paveikslus: Vestuvių, Šeimynų ir Pavienių. Užlaikom viso- kias rusies rėmus ir darom didelius paveikslus.

453 Broadway,
So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0464-J.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O.D.

Akiu Specialistas.
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatviu. South Boston

Tel. So. Boston 276.

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Medima susikalbėti ir Histariškai
Ofiso valandos:
Rytiais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 2
Vakarais 6 iki 9.
526 Broadway, So. Boston.

LIETUVIS GRABORIUS

Šiuomi pranešu vietos ir apielinkės lietuviams, jog laidotuves aprupinu koge- riausiai ir už pigiausią kainą negu kiti. Į apielinkius miestukus važiuoju ir už tai nieko nerokuoju. Dieną ar naktį kreipkitės šiur antrašu:

P. J. AKUNEVICIUS.
258 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Office Tel. 351.
Gyvenimo Tel. 0183-W.
820 E. Sixth St.,

Lietuviai Amerikoje.

ATSAKYMAS I DETROIT A. L. T. S. 29 KP. "REZOLIUCIJA PRIEŠ PITTSBURGO KUOPAS."

Nors Detroit A. L. T. S. 29 kp. straipsnelis yra užvardintas "Rezoliucija prieš Pittsburgho kuopas," bet išties jame yra smerkiama III-čio Apskričio Valdyba už paskelbimą organe "Sandaroj" Apskričio suvažiavimo, neduodant laiškais žinios kuopoms. Dėlto ir prisieina man, kaip sekretorei minėto Apskričio, duoti atsakymą į tą rezoliuciją.

Visų pirma jei yra padaryta minėtos Apskričio Valdybos kokia klaida, kuri išaukė šią rezoliuciją, aš už ją atspirašau ir manau visą valdybą ją stengsis atitaisyti. Bet klaidos rodos nesimato, tik atsitiko čia koks nesupratimas ir jį stengsimės pralinti.

A. L. T. S. III-čio Apskričio Valdyba, kiek man yra žinoma, nė organe, nė jokiam kitam laikraštyje šiam laikotarpy nėra skelbus, kad bus Apskričio suvažiavimas. Mačiau korespondenciją rašytą vieno iš vietinių vyrų kuopų korespondento, kuris skelbė, kad bus Apskričio suvažiavimas Lapkr. 2, 1924, Pittsburgurje. Kas jį įgaliojo tą skelbt nežinau, bet ne Apskričio Valdyba. Rinkimai į Apskričio valdybą bus laikomi kaip parodo Apskričio Įstatai — referandumu.

Kitas dalykas, Apskričio valdyboj randasi tik viena Pittsburgietė, kuri priklauso moterų kuopoj; taigi, gerbiami, klaidą padarėt rašydami rezoliuciją prieš visas Pgh., kuopas, kurios dabar bereikalo užsigavo.

A. Akelaitė.

BALTIMORE, MD.

Sandariečiai rengiasi prie Auksinio kontesto.

A. Kurelaitis, kuris yra tarnavęs Rusijos kariuomenėj ir buvęs Rusų Japonų karėj ir pažįstas gerai strategijų rengiasi būti laimėtoju.

S. Levavičius, senas Sandariečiai ir buvęs kelis metus Sandaros 5 kuopos pirmininkas, dabar laikas rubsiuivyklą, sako: "Iš mano dirbtuvės nemažai, 5 nauji Sandariečiai bus iki sausio 1 d., 1925. Seniausias Baltimorės veikėjas ir biznieriūs, American Lithuanian korporacijos vedėjas, J. Česna, sako: Jeigu Levavičius žada 5, tai aš 15 laujų narių Sandarai.

Didžiausios Baltimorėj korporacinės rubsiuivyklos vedėjai V. Draigina ir M. Milinauskas pasakė: nors mūsų dirbtuvėj dirba daug svetimtaučių, vienok galime užtikrinti, kad nemažiau 20 naujų Sandariečių bus.

Machanikos enžinierius V. Vaitkus rengia visą savo enžinierijos "štabą", kad reikalui priėjus suspėtų duoti tinkamą pagalbą. Elektros inžinierius A. G. Denbinas sako aprūpins elektriline jėga visus taip, kad Baltimoriečiai nušluos visus ir pasiims pirmą dovaną.

Palaukite, palaukite, — pasigirsta tylus balsas. Darbsčiausias Baltimorėj Sandariečiai, kuopos turto raštininkas K. Keidošius sako: — Jūs visi bendru frontu rengiatės būti laimėtojais, bet aš galiu jus užtikrinti, kad pirmą dovaną bus mano. Ir štai netikėtai pakyla didelis, tamsios išvaizdos aukštyn užvertais plaukais vyras ir sako: Aš kaipo tiesų žinovas pareiškiu jums, kad jeigu kas bandys jums prieš įstatymus pastoti kelia, esu prirengęs apginti jus teisės. Iš karto nežinodami, kas čia do žmogus, buvo lyg nustebe, vienok tuoj paaiškėjo, kad tai yra

Sandaros vice-prezidentas advokatas Nadas Rastenis, kuris apsigyveno Baltimorėj. Visi nužiuo ir dručiai paspaudė jam dešinę. P. P. Jaras pridėjo, sakydamas, kad greitu laiku visi Bostono "Respublikos" likučiai bus perkelti į Baltimorę.

Už durų Stovėjęs.

PITTSBURGH, PA.

Jono Butėno Koncertas.

Visų mylimas, tik iš Italijos sugrįžęs, Jonas Butėnas, dainuos Pittsburgurje lapkričio 20 d., L. M. D. Svetainėje, 142 Orr st. Jam koncertą rengia S. L. A. 3-čias apskritys. Apart jo programe dalyvaus ir šie asmenys: Sadauskas, Elena Lelionūtė, Skulevičius ir Marijona Liepiūtė. Butėnas yra vienas iš žymiausių čia ir Lietuvoje dainininkų. Tat visi vietos lietuviai atsilankykite jį išgirsti.

S. Bakanas, SLA. Apskr. rašt.

MONTELLO, MASS.

Čia randasi gana daug lietuvių. Tik gaila, kad jie nemoka gražiai sugyventi. Beveik visi malkia alutį ir tąšosi po teismus. Nėra tos dienos, kad vietiniai laikraščiai nepraneštų apie lietuvių areštus. Be to jie dar eina teisman ir draugijų vardu ir tuom aikvoja narių sudėtus pinigūs. Tas yra labai negerai ir nariai privalėtų žiurėti, kad nepriieidus draugijas prie teismo. Toliau parašysiu daugiau apie tai.

Mes čia turime keletą gerų dainininkų, kaip tai Putvinskaitė, Monikaitė, Vaitkaitė, etc. Bet ant vietos nėra joms progos daug pasirodyti.

Šiaučius.

LOWELL, MASS.

"Sandaros" 43 num. tilpo iš čia tulo, ar tulos D. K. žinutė, kuri buvo nevisai teisinga. Kiek man žinoma, tai iš So. Bostono muzikantai čia nėra nė sykiu grajinę piknike. Aš nieko nesakau apie Kindaro ukį, kur kartais susikuopia Maskvos klapčiukai, nes jų piknikus negalima vadinti tokiais.

Toliau D. K. sako, kad čia tautininkai dingo. Aš nežinau kokių tautininkų D. K. pasigedo. Čia mes turime gana nemažai Sandariečių ir juos galima vadinti tautininkais. Kad jie dabar ne daug veikia, tai vietos veikėjų apsilėidimas. Tat aš kviečiu D. K. į bendrą darbą — išjudinti vietos Sandariečius.

A. Gaids.

LAWRENCE, MASS.

Aukos Vilnijos našlaičiams priimtos.

Šiuomi pranešu, jog vietos Pažangiųjų Draugijų Komiteto siųstos aukos Vilnijos našlaičiams jau priimtos Vilnjoj. Ten pasiųsta 100 dol., arba 1,015 litų. Po padėkos laiškų pasirašo Lietuvos Moterų Globos valdyba: pirm. L. Raupienė ir rašt. B. Navickienė.

Kun. Pr. Bieliauskis irgi rašo, kad priėmė nuo aukščiau minėto komiteto 100 dolerių auką Vilnijos našlaičiams.

Sekr. Julius Savinčius.

RED. Laiškų kopijas netalpiname dėl vietos stokes.

WORCESTER, MASS.

Lapkričio 16 d. bus suvaidinta Sandariečių dvi juokingos komedijos po B. Mingilo direkcija. Tai "Nepadėjus, nēr ko kasti" ir "Advokato patarimai." Reikia pastebėti, kad Mingilas yra netik geras lošėjams patarėjas, bet ir pats turi parašęs gerų veikalų. Todėl šis perstatymas bus svarbus ir žingeidus.

Mokytojo J. Dirvelio pasidarbavimu čia "Aušrelė" pasistatė pirmoj vietoj visoj Naujoj Anglijoj. "Aušrelės" choro malonu klausyti.

Pilekalnis.

BROOKLYN, N. Y.

Koncertai.

Spalio 18 d., Memorial Hall, buvo L. M. D. koncertas Lietuvos našlaičiams. Kaip nauja vieta, tai nedaug publikos susirinko. Siam koncerte dalyvavo beveik visos svetimtautės dainininkės. Tik vienas geras dalykas padarytas, tai kad Lietuvos vėliavą įteikė Aldona Vizitūtė aukščiau minėtai draugijai. Įteikdamas ji sudainavo "Oi mano motinėle!", kad publikai labai patiko.

Ant rytojaus buvo Jono Butėno koncertas, į kurį jau daugiau publikos susirinko. Butėnas labai gražiai dainavo ir tokias liudnas liaudies dainas, kurios klausytojams net ašaras traukė. Taippat dainavo ir iš operos dalykų.

Jo koncerte dainavo ir p-lė A. E. Salaveičiūtė, iš New Britain, Conn. Ji padainavo "Tykiai, tykia Nemunėlis teka ir keletą kitų dainelių. Ji dainavo taip gražiai, kad norėtusi jos klausyti ir klausyti.

Spalio 28 d. buvo politiškos prakalbos, kur kalbėjo Kundratas, Strumskis, ir J. O. Širvydas.

K. Š.

LAWRENCE, MASS.

Kažin kodėl iš Lawrence paskutinių kartu nesimato žinių iš lietuvių gyvenimo? Rodos čia seniau buvo korespondentų užtektinai, bet paskutiniu laiku jau jų nesimatyti, o medžiagos iš lietuvių gyvenimo yra daug. Turbut ir patys Sandaros nariai yra apsnudę, kad į savo organą neparašo nei įžymėsiu atsitikimų. Tas yra negerai. Organą reikėtų kas savaitė nors trumpoms žiniutėms sušelpiti.

Aš nors trumpai suglausiu buvusius ir ateinančius iš lietuvių darbų atsitikimus.

Pereitoje Columbus dienoje liet. Romos katalikai buvo parengę savo "kempėje" Methuen pokilį: buvo užprašę vietos visus biznieriūs ir savo aveles. Biznieriūs, kaipo užprašyti, žinoma, atsilankė ir nors jau pirm "pokilio" iš jų buvo renkamos aukos padaryti pietams, bet ir ant pato pokilio, kada jie buvo susodinti prie stalo buvo iš jų išskolietuota už pietus 50 centų. Atsilankymas vietos biznierių į Romos katalikų pokilį davė kuniogams ir jų avelemė, kurių Law-

rence randasi apie 300 "dušiu" suprasti, kad atsilankusieji jau pripažįsta jų idėjas ir jau sugrįžo prie "tikrojo kelio." Bet biznieriūs, kurie atsilankė, tai atsilankė tik kaipo pas lietuvius, o ne pas ką kitą. Biznieriūs, kurie jau yra nusikratę nuo Bradford gatvės (kur yra R.-K. bažnyčia), tai jau ten daugiau nesugrįs.

Lapkričio 1 d. Neprigulmingos Parapijos komitetas turėjo surengęs "Tag day" ir ant gatvių surinkta aukų virš \$500. Pinigai bus suvartoti padidinimui lietuvių vaikų mokyklos.

Ant Lapkričio 16 d. vietinė Sandaros kuopa rengia "Sandaros" redaktoriui prakalbas. Prakalbos bus Lietuvos Kliube, 2 v. po pietų.

Taip pat Sandaros kuopa rengia visuomenišką vakariene Kalėdų pirmąją dieną, 6 val. vakare Kliubo Salėje. Apart vakarienos bus šokiai ir koncertinė dalis vietos dainininkų ir taipgi užprašoma veikėjai iš apylinkių, ypač bostoniečiai.

Pereitą vasarą vietos pažangiųjų organizacijos ir draugijos buvo parengusios pikniką dėl Lietuvos našlaičių. Pelnu liko suvirš \$200. Vienas šimtas dol. aukų buvo pasiųsta Moterų Globos Draugijai į Kauną ir kitas šimtas dolerių į Vilnių Laikinam Lietuvos Komitetui, kuris aukas perdavė našlaičių globojamam komitetui. Lawrence'o Draugijos sulaukusios laiškus iš Vilniaus su didžiausiomis padėkomis, dabar mano dar daugiau susiorganizuoti ir sudaryti visų draugijų vyriausiąjį komitetą, arba tarybą, kuri rengtų tankiau įvairias pramogas ir didintų aukų skaitlių, kad kuodaugiau sušelpus Lietuvos našlaičius. Apart to vietinės Draugijos mano, kad Lawrence butinai turėtų būti visų draugijų viršiausioji taryba, kuri visuose reikaluose galėtų atstovauti visas draugijas ir visus Lawrence'o lietuvius. Šis žygis labai pagirtinas ir senai buvo reikalingas. Tikimasi, kad patys draugijų delegatai praneš mūsų laikraščiuose apie jų organizavimąsi ir jų darbus.

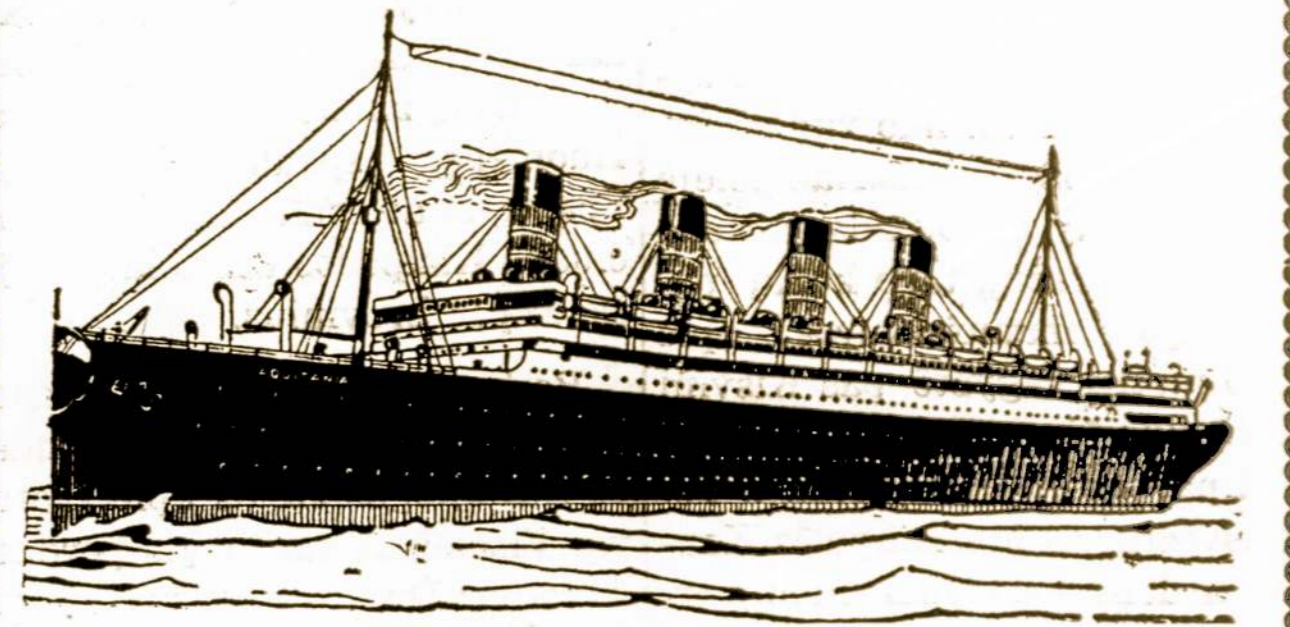
V.-s.

WORCESTERIO POLITIKAI.

Tik ką gavome pranešimą, kad Worcesterio Sandariečiai dabar turi naminį kokį ten krizį ir sakoma, kad tas juos gana daug privargino, bet jau tas nelentmas krizis baigiasis ir Worcesteriečiai vėl pradės aktyviai veikti. Worcesteriečiai, atminkite, kad jusų dabar eilė pasirodyti galiunais šiame vaju.

Kelionė Lietuvon

PRALEISKITE KALĖDŲ ŠVENTE LIETUVOJE



Norinti greitai ir gerai važiuoti Lietuvon Kalėdų Šventės praleisti važiuokit per mūsų Agenturą.

Cunard Kompanijos Graičiausi Laivai Išplauks Iš New Yorko Sekančiai:

- MAURETANIA, LAPKRIČIO-NOV. 12 D., 1924.
- AQUITANIA, LAPKRIČIO-NOV. 19 D., 1924.
- BERENGARIA, LAPKR.-NOV. 26 D., 1924.
- MAURETANIA, GRUODOZIO-DEC. 3 D., 1924.

SIUSKITE DOLARIUS KALĖDŲ DOVANOMS

Siųskite Amerikos Dolarius savo giminėms Kalėdoms dovanas. Dolariais išmokame artimiausioj Paštoj Lietuvoje, greitais, teisingas patarnavimas.

SANDARA

327 E. St.,

Boston 27, Mass.

Kam Naudoti Castor Oil Kad

TAK-A-LAX

Toj linijoj liuosuotojas. Jis priimnus gerti ir duoda geras pasekmes dėl jaunų ir senų.

MUTUAL PHARMACAL CO.

8 už 10c.

Boston, Mass.

24 už 25c.

REIKALAUKIT MUSŲ NAUJO 1925 METŲ KNYGŲ KATALIOGO.

"DIRVA"

Mokslų, Literatūros ir Politikos Laikraštis. Išcina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato visuomenės laikraštis.

Prienerata metams \$2.00

Lietuvoje metams \$3.00

Pusei metų pusė kainos.

"Dirvos" Agentura siunčia pinigūs į Lietuvą ir partraukia gimes į Ameriką.

"DIRVA"

3352 Superior Ave.,

Cleveland, Ohio.

"VIENYBĖ"

LIAUDIES UNIVERSITETAS.

Tas, kuris turi 37 metų "Vienybės" kompletus, turi namuose turį, kurio kultūrinė vertė atstoja pagarsėjusią pas amerikonus "Five Foot Book Shelf" išleistą Harvard universiteto prof. pagelba.

Ir kiekviename numery "Vienybės" kultūros turtas didėja eilėmis, apysakomis, mokslo straipsniais, žiniomis iš visų pasaulio kraštų ir Lietuvos.

Keturi doleriai ant metų reiškia truputį daugiau kaip centas į dieną. O už juos gausite "Vienybę" kas antra diena ir džiaugsitės kas dieną.

VIENYBĖ

193 Grand St.,

Brooklyn, N. Y.

SUSIVIENJIMAS LIET. AMERIKOJ

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PASALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAS ARTI \$500,000.00.

Nuo susiorganizavime iki šiame laikui išmokėta \$245,587.80 pomirtinių. Pasalpoj išmokėta \$247,687.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai primatei nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvyne" nemokamai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtinės skyriai — \$150, 300, 600 ir 1,200.

Pasalpos skyriai — \$6.00, 9.00, ir 12.00 į savaitę.

patamsių informacijų kreipkitės žino adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA.

307 W. 30-th Street,

New York, N. Y.

Lietuviška Aptieka

Jeigu nerite teisingą vaistų ir nušimintom kaimom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Muropilčių ir visokių lietuviškų šaknų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užšėlėjusio reumatizmo, nuo ausilpasėjimo strėnų, krauje valinui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausias patarimus suteikiame, nuo patrukimo dėl vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirkite pas mus, sušėlysite pinigūs ir sveikata. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Paaukame geriausias daktarus per telefoną visai ušyktą.

D. CABITT.

BOSTON, MASS. 100 SALEM STREET.

TELEGRAMINĖS PINIGŲ PERLAIDOS 50c.

NAUJIENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siuntimo sistemą, kad suteikus Amerikiečiams galimybę pasiųsti pinigų savo giminėms Lietuvoje trumpiausiu laiku, už pigiausią kainą. Kitur už tokius telegramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerius, o NAUJIENOS pasiunčia už 50 centų.

PINIGAI NUEINA LIETUVON I 3 AR 4 DIENAS

Sulyg greitumo Lietuvos pašto yra pristatomi į visas Lietuvos dalias ir išmokami greičiausiu laiku. Pinigai pilnai garantuojami ir nesant galimybės išmokėti kam reikia grąžinami siuntėjui.

Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi priskaityta 50 centų telegramo kaitai ir 25 centai pašto išlaidos:

100 litų	\$11.25	400 litų	\$42.50	700 litų	\$73.25
200 litų	21.50	500 litų	52.75	800 litų	83.50
300 litų	32.00	600 litų	63.00	900 litų	93.75

Money orderius reikia pirkti ant vardo

NAUJIENOS

1739 S. Halsted Street,

Chicago, Illinois.

MOTERŲ SKYRIUS

KETURI ĮSIDĖMĖTINI DALYKAI ŠEIMININKĖMS.

(Pabaiga)

III TAUPUMAS papildoma, ką įneša švarumas ir tvarkingumas.

Taipi šeimininkė visada stengiasi sunaudoti savo pajamas, galimai, sumaniau, nes gyvenime dažnai atsitinka, kad uždarius menkas, o šeimynos pragyvenimui reikalavimai nemaži. Šiems reikalavimams patenkinti kaip tik turi šeimininkė pasidaryti.

Švariai ir tvarkingai užlaikomas daiktas namuose laiko du kart ilgiau; laiku gerai išvalyti ir išskalbti skalbiniai, rubai bei avalinė išlaiko daug ilgiau, nors jie būtų ir seni, vienok tuos nešioti nebūna gėdos, nes ant jų nebus nei nešvarumų, nei skylių.

Pirkdama kokius nors daiktus, taipi šeimininkė, iš anksto apgalvoja, kas šeimynai yra būtina reikalinga, be ko negalima apsieiti; ji visuomet ras kur tuos daiktus galima ir pigiau nupirkti, ir gražesnius, ir tinkamesnius, ir kad ilgiau laikytų.

Norint būti tikrai tvarkinga ir taipi šeimininke, patartina visą savo darbą užrašinėti, t. y. pasidaryti tam tikrą tvarkaraštį. Be to, svarbu nepadaryti daugiau išlaidų, kiek jų ištikrų jų mažiau reikia, kad paskui nebūtų trūkumų, o, dar basiau, nepakliuti į skolas. Apart to, toks taupus šeimininkavimas duoda progos sekti save ir sutaupti pinigų ateičiai, kad, ištikus nelaimėi, pav., bedarbei, ligai ir tt., nereikėtų kęsti vargo.

Jeigu pažiūrėsimė į savo giminės, pažįstamus, ar kaimynus, ne tam, kad apie tuos blogai spręstume, bet pasimokymui tvarkingai gyventi, tai pamatysime, kad daugiau yra nelaimingai gyvenančių.

Panagrinėk, kas juos prie tokiu blogo gyvenimo privedė, pastebėsime, kad didžiausia kaltė jų pačių, nes jie nenorėjo galvoti, kas gali būti atei, ir neturėjo tokio taupumo. (Nors žinoma, yra ir daugiau kliučių). Juk nėra nei atskiro žmogaus, nei visos šeimynos, kuriuos neištikint nelaimė. Jiems tada gana sunku, jei neturi sutaupę pinigų atsargos. Tokiu būdu gali įlisti į skolas ir, pagaliau, prieis prie visai blogos padėties. Dėlto, kiekvieną šeimininkė jau iš mažų dienų turi būti taipi: rubus bei avalinę dėvėdama, pinigus turėdama ir kitus daiktus vartodama. Bet taupumą reikia skirti nuo šykštumo ar skupumo. Nors taupus ir skrupus veikia vienodai, tačiau jų panašumas tik tuo ir baigiasi.

Šykštuoliui taupyti — malonu. Jam auksas, kaip ir dievaitis. Tuo tarpu gi taupiam žmogui yra tik šaltinis, galįs padaryti jį ir jo artimą laimingu bereikalingai nemėtant pinigų nei kitų daiktų.

IV. DARBO MĖGIMAS yra tokia budo savybė, be kurios šeimininkė ir kiekvienas žmogus negali palaikyti savo gyvenime švarumo, nei tvarkingumo, nei taupumo. Darbo mėgimui gali kiekvienas savyje išauklėti. Tingėjimas ir netvarkingumas yra kenksmingi įpročiai, kas skaitoma gana blogu pažymiu. Labiausiai darbą pamėgti turi moteriškė, nuo kurios pareina visa namų švara ir tvarka, geras išauklėjimas, sveikata ir visos šeimos laimė. Juo moteriškė daugiau dirbs, tuo bus namai malonesni ir tvarkingesni.

Išauklėti tą darbui meilę visai nesunku. Kiekvienas žino, kaip smarkiai į žmogų reikia paprintas, ir, kad kiekvienas paprintas mūmyse įsigyvena pamazū. Kas yra papratus anksti keltis, tas pats ir prabunda ir atsikelia visai be sunkumo; kiek-

vieną rytą prausiamas šaltu vandeniu kudikis, noriai prausiasi net ir šaltomis žiemos dienomis, ir, atvirkščiai, tas, kuris prie to nepratintas, pradėjus prausti, nors ir šiltomis dienomis ir nešaltu vandeniu — jau verkia.

Tik prisiminkim, kaip mes sunkiai išsimumom rašyti: parašymui vienos raidės reikėjo laiko. Parašius vos 5–10 raidžių, ranka pailsdavo. Iš karto ir rankos ir akys pailsdavo. Kadangi tekdavo rašyti kiekvieną dieną, tai pagaliau papratome. Ir galiausiai, tas, kuris stengėsi išdirbti savyje tą papratimą, dabar gali net kelias valandas ir ištisas dienas rašyti greitai, gražiai ir be didelio ar visai mažo nuovargimo.

Pamėginkite, pav., dviejų savaičių laikotarpyj, bet būtina kiekvieną dieną, išdėtyti savo daiktus ta pačia tvarka ir tose pačiose vietose. Ką jus pastebėsite? Pastebėsite, kad to darbo imatės gana greitai ir visai nejuociomis jį atliekate, ir jeigu kurią dieną jo neatliksite, jausite, tarytum kokį tai trukumą, ką tai neatliekate.

Tokiu būdu tuo tokio menko darbo jus galite savyje išdirbti papratimą ir meilę savyje dirbti, kas jums bus visai nesunku. "Papratus arčiau prigimties" — sako mūsų patarlė. Ir visai teisingai. Todėl mumis ir yra svarbu tinkamai išsiauklėti, kas ir bus paprotys.

Lietuviškai parašė Jonas Valaitis.

LAIKAS DABAR.

Vasara jau prabėgo ir visi parengimai grįžta iš laukų į miestas. Mus Sandaraites laukia žiemos sezono darbas. Šį žiemos sezoną turime padirbėti daugiau Sandaros naudai.

Smagu buvo skaityti žinutę "Sandaroje" apie moterų 73 kuopą, kuri paaukavo savo vasaros darbo dalį. Gan puikus pavyzdīs kitų kolonių kuopoms. Tuom tarpu nors nėra daug atskirų moterų kuopų, bet šiaip kuopose priglūdi daug moterų. Vargiai rasi kuopų, kur nepirgulėtų nuo keleto iki keliolikai moterų. Vot, čia mūsų pareiga prisidėti prie visų kuopoje rengiamų pramogų. Pav., čia priduosiu tas vietas, kur moterys gali daugiau pasidaryti; yra rengiamas laikas bei koncertas, daromi programai, na ir čia mūsų pareiga prisidėti rinkimu apgarsinimui į programą.

Vakarienės yra rengiamos, čia ir daug darbo, kur galime daug naudoti kuopai ateisti. O kada kuopa bus geram stovyti, tai ir Centrą daugiau galėsime paremti.

Teko man dalyvauti nekurių kuopų vakarienėse, kur prigūli gan dailių moterų, bet nesimatė dirbant. Vyrai nešioja į stalus, senučius taiso ir tt. Gerai jeigu kuris vyras moka tą darbą, t. y. patyrimą turi paspaudystėje, bet didžiūmė tai visai netinkami.

Dar turju priminti, kad yra moterų Sandariečių keno nors gražiai parašytos dirba kvapo neatgaudamos ir uždurbę siunčia tiesiog kokiam komitetui Lietuvoje. Čia reikia atminti, kad Sandara turi Politinį Išdą. Ir visus tokius uždarbus bei aukas keno nors gelbėjimui būtina reikia perduoti Politiniam Išdai, kuris perduos nurodytam komitetui bei organizacijai tą pašelpą. Priminiau todėl, kad siunčiamas visokios aukos nežiurint kaip didelės nuo mažų grupelių mažai atkreipė domės Lietuvos žmonių.

Tat mielos sesutės daugiau darbo ir šalin puikumus. Laikas dabar ir nėra laiko atidėlioti!

Aldona Geldgelintė.

Maximum Knygų Išpardavimas - Minimum Kainos

Naujos Knygos iš Lietuvos. Auksinė proga knygų pirkeėjams. Nuolaida 25% iki 35%

Aušros Knygnas tik-ką aplaikė iš Lietuvos daug naujų ir reikalingų knygų Amerikos Lietuviams, kaip tai: vadovėlių lietuvių kalbos mokslui, aritmetikų, žodynų, teatralių veikalų, žemlapių ir t. t. Šitos visos knygos buvo laukiamu svečiu Amerikos lietuviams. Nudien, didelė spraga lietuvių visuomenėj bus užtvarta. Butų geistina, kad visi tie kurie mano imti šitų knygų, užsisakytų tuoj, nes vėliau užsisakiusiems gal kartais netekti. Nuo čia garsinamų knygų Aušros Knygnas duoda sekamą nuolaidą: 25% iki \$5.00 ir 35% virš \$5.00. Geriau pasakius: jei imsi knygų už \$5.00 prisiųskite tiktai — \$3.75, o jei imsite už \$10.00 Aušros Knygnui prisiųskite tiktai — \$6.50. Šita proga knygų pirkeėjams tęsis tiktai iki Gruodžio-Dec. 31 dienai, pasiskubinkite su užsisakymu.



VADOVELIAI — ZODYNAI

Nei viena lietuvių mokykla Amerikoje negali apsieiti be šitų vadovėlių lietuvių kalbos mokslui. Taipgi, čia aritmetikos ir žodynai yra tinkamiausi, būtina išsigykite.

Ant šitų visų knygų perkantiems nuleidžiam 25 centus nuo kiekvieno dolerio — 25%, o perkantiems daugiau negu už \$5.00 nuleidžiam 35 centus nuo dolerio — 35%.

Murkos Lietuvių Kalbos Vadovėlis. 1 d., pusl. 151	1.25
Murkos Lietuvių Kalbos Vadovėlis. 2 d., pusl. 291	1.75
Murkos Vaikų Darbymečiui. 1 d. Pirmajam mok. sky. p. 180	1.50
Murkos Vaikų Darbymečiui. 2 d. Antram mok. sky. p. 320	1.75
Murkos Vaikų Darbymečiui. 3 d. Trečiam ir ket. sky. p. 407	2.00
Klino Skaitymai. Lietuvių Kalbos Pamokos. Pusl. 294	1.50
Jablansko Vargu Mokykla. 1 d. Kalbos Mok. Reik. p. 206	1.25
Jablansko Vargu Mokykla. 2 d. Kalbos Mok. Reik. p. 336	2.00
Rygiškių Jono Lietuvių Kalbos Gramatika. Pusl. 280	1.25
Damijonaičio Lietuvių Kalbos Gramatika. Pusl. 128	.75
Damijonaičio ABC Pradžiamokslis. Pusl. 64	.35
Klino Lietuvių Kalbos Sintakse. Pusl. 52	.35
Seinigo Mastomajai Paįšyba. Pusl. 57	1.25
Mašioto Aritmetikos Uždavinyas. 1 ir 2 dalis, pusl. 198	1.00
Mašioto Algebraus Uždavinyas. 1 ir 2 dalis, pusl. 164	1.25
Buši Aritmetika. 1, 2, 3, 4, 5 dalis. Viso 5 dalis, pusl. 514	3.00
Smetono Aritmetikos Teorija. Pusl. 139	1.00
Mašioto Plokštumos Trigonometrija. Pusl. 132	1.75
Ilguno Komercijos Aritmetika. Pusl. 311	2.50
Šikšnio Geometrija. Pusl. 127	.90
Ambradžaus Lenkiškai-Lietuviškai-Rusiškas Žodynas. Pusl. 552, apdarytas	5.00
Šepietienės Vokiečių-Lietuvių-Rusų Žodynas. Pusl. 303, apd. 3.00	
Lalio Lenkų-Lietuvių Kalbos Žodynas. Pusl. 331, apdarytas	4.50
Veigelės-Strazdo Rusiškai-Lietuviškas Žodynelis. Pusl. 252	1.00
Jokanto-Durio Lotynų Kalbos Vadovėlis. 1 ir 2 dalis ir Lotynų Kalbos Sintakse. Pusl. 430, apdaryta	4.50
Lalio Pilsas Lietuvių-Anglų-Anglų Lietuvių Žodynas. Apdarytas, pusl. 1274	10.00
Lalio Anglų-Lietuvių Kalbos Žodynas. 11 d., apd., pusl. 835	6.50
Laukio Rankveles Anglų Kalbos. Apdarytas, pusl. 310	2.50
Laukio Lithuanian Self Instruction. Pusl. 173	.50
Anglų-Lietuvių ir Liet. Anglų Kūšėninis Žodynelis. Ap., p. 151	1.25
Bugos Lietuvių Kalbos Žodynas. 1-mas sąsiuvinis nuo a iki anč, pusl. 80	3.00

ZEMLAPIAI IR ŽEMĖS GLOBAI

P. Matulionio Lietuvos Žemlapis. Žemlapis visai naujas, yra visi Lietuvos miestai ir miesteliai, bažnytkiemiai ir kaimai, taipgi kalnai, upės, ežerai, geležinkeliai, vieškeliai, plantai, pelkės, tikroji valstybės siena, Kurzono linija ir t. t. Spalvuoto žemlapijo kaina \$2.00, o nespalvuoto tik \$1.50.

A. Vireliuno Žemės Globos. Globas su ilga koja ant kurios apskamas aplink. Kaina \$10.00, to paties globo, bet biskį įlenktu kaina tiktai \$6.00.

Ant visų šitų žemlapių ir globų nuleidžiam 25 centus nuo dolerio — 25%, o perkantiems daugiau \$5.00 nuleidžiam 35 centus nuo dolerio — 35%.



ĮVAIRIOS KNYGOS

Gamtos Mokslai, Geografija, Literatura ir kitos geros knygos čia knygos naujos ir visos naujai gautos iš Lietuvos, knygos gana žingeidžios iki šiam laikui Amerikos Lietuviams neturėjo progos kur jų gauti. Nušai, patartina visiems šita sąrašą peržiūrėti ir radę sau tinkamų knygų išsigyti. Ant šitų visų knygų nuleidžiam 25 centus nuo dolerio — 25%, o perkantiems daugiau negu už \$5.00 nuleidžiam 35 centus nuo dolerio — 35%.

Rubakino Iš Tamsios Praeities Į Šviesią Ateitį. Su 300 paveikslų. Lietuvoje draudžiama skaityti. Pusl. 220	2.00
Sakenio Fizika. Visos 3 dalys, pusl. 472	3.50
Salčiuvienės Afrika. Su paveikslais, pusl. 186	1.50
Striupo Žmogus Žmogui. Pusl. 177	1.50
Dineiko Moters Kuno Kultura. Su paveikslais, pusl. 149	1.50
Dr. Etingerio Lietuvos Pramonė. Su paveikslais, pusl. 247	\$3.50
Jakšto Naujoji Literatura. 1 ir 2 tomas, pusl. 1168	6.50
Benedictseno Lithuania. A study of the past and present of the Lithuanian People. Su daug paveiksl., pusl. 247	5.00
Miulerio Išymiausių Žmonių Jaunystė. Paveiks. pusl. 168	1.50
Touhy'no Špionazo Paslaptys. Pusl. 159	1.25
Zarankos Mano Atsiminimai iš Lietuvos karų. Pusl. 173	1.25
Klino Musų Kovos Del Vilniaus. Pusl. 103	1.00
Ruokio Organinė Chemija. Su paveikslais. Pusl. 384	3.50
Janušonio Pažinkite Mus. Augalų Chrestomatija, p. 270, apd. 2.00	
Stankevičiaus Augalų Fiziologija. Pusl. 134, apd.	1.50
Binkio-Simonio Žmonių Poezijos Antologija. Dainų rinkinys, paveiks., pusl. 196	3.50
Čelpanovo Psichologijos Vadovėlis. Pusl. 242, apd.	2.00
Kalevala — Suomų Tautos Epas. Pusl. 424, apd.	3.50
Šilečio Vokiečių Okupacija Lietuvoje. Su paveiks. pusl. 190	5.00
Prof. Heinemano Vokiečių Literatūros Kuryba. Apd., p. 550	3.50
Klaipėdiškio Mažosios Lietuvos Politikos Veidrodis. P. 190	1.50
Zakševskio Naujųjų Amžių Istorija. Dvi dalys, pusl. 330	1.50
Avižiaus Raktas Pažinti Augalams. Paveiks. p. 250, apd.	1.75
Varno Ant Politikos Laktų. Karikatūros. Pusl. 31	2.50
Dr. Fersterio Jaunūmenės Auklėjimas. Pusl. 543	3.00
Lietuvos Kariūmenė. Su daug paveikslų	3.00

Stankevičiaus Bitės. Kaip Bitės užlaikyti ir t.t., pusl. 68	.75
Stankevičiaus Zoologija. Paveiksluota, pusl. 219	1.75
Biržiškos Dainų Literatūros Vadovėlis. Pusl. 101	.75
Kultura. Mėnesinis žurnalas. Vienas numeris	.50
Stonio Ašarėlės. Eilėraščiai. Pusl. 118	1.00
Merkio-Krikščiūno Lietuvos Įstatymai. Apd., pusl. 1031	4.00
Vilniaus Albumas	8.00
Stankevičiaus Botanika. Bendroji dalis. Pusl. 100	.75
Įvairūs Raštai: Basanavičiaus, Baranausko, Bugos, Biržiškos, Griniaus, Ivinskio ir kitų. "Lietuvių Tautos" Leidinys. Apdaryti į vieną knygą	5.00

BELETRISTIKA-APYSAKOS

Čia yra apysakos, vaizdeliai, legendos geriausių lietuvių ir kitų tautų autorių. Knygos visai naujos ir tik-ką aplaikytos iš Lietuvos. Ant šitų visų knygų duodam nuolaidą irgi 25 centus nuo dolerio — 25%, o perkantiems už daugiau negu \$5.00, nuleidžiam 35 centus nuo dolerio — 35%.

Sinkevičiaus Šventas Petras Ryme. Apdaryta, pusl. 230	1.50
Savicko Šventadienio Sonetai. Pusl. 244	1.00
Beecher-Stove Dėdės Tamo Trobelė. 1 ir 2-ra dalis, pusl. 481	2.00
Twaino Princas ir Elgėta. Pusl. 195	1.50
Slovackio Anhellis. Paveiksluota, pusl. 51	.90
Mašiotto Senio Pasakos. Paveiksluota, pusl. 125	.75
Evaldo Gamtos Pasakos. Paveiksluota, pusl. 126	.75
Andersono Pasakos. Pusl. 409	3.00
Sokolnikovo Grunvaldas. Pusl. 311	2.50
Lazdynų Pelėdos Raštai. 4 tomai, apd. į vieną, pusl. 950	4.50
Walterio Scotta Ivanhove. Pusl. 450, apdaryta	2.50
Vaižganto Raštai. Apdaryta, pusl. 1142	7.00
Turo Pampejos Galas. Apdaryta, pusl. 200	1.75
Reido Karo Takas. Apdaryta, pusl. 219	1.50
Reido Skalpų Medžiotojai. Apdaryta, pusl. 219	1.50



TEATRO VEIKALAI

Čia yra naujausi, geriausi teatro veikalai. Mes juos ką-tik aplaikėme iš Lietuvos. Iš jų tiktai keletas seniau išleisčių, o kiti visi tik-ką apleidę spaudą. Aušros Knygyne mes jų turime po keleto šimtų — patartina įvairių provencijų teatro mylėtojams pasiskubinti su užsakymu šitų veikalų, pavėlavę negausite. Imant šitų veikalų nemažiau dolerio nuleidžiam 25 centus nuo dolerio — 25%, o imantiems sykiu daugiau \$5.00 nuleidžiam 35 centus nuo dolerio — 35%.

Ibseno Šmeklos. 3 veiksmy drama, pusl. 139	.75
Hauptmano Susitaikymo Šventė. 3 veik. drama, pusl. 124	.75
Hamsuno Vakarų Aušra. 3 veik. drama, pusl. 136	.75
Hamsuno Ties Karalijos Anga. 4 veik. drama, pusl. 203	.75
Čechovo Trys Seserys. 4 veiksmy drama, pusl. 139	.75
Hamsuno Gyvenimo Žaislas. 4 veik. drama, pusl. 139	.75
Komedijėlės Mėgėjų Teatrui. (7 komedijos), pusl. 184	1.25
Brandono Karolio Teta. 3 veik. komedija, pusl. 95	.65
Gaigalo Laisvės Kovotojai. 4 veik. drama, pusl. 45	.50
Ostrovskio Komedijos. Pusl. 160	.90
Čiurlionienės Komedijos. Pusl. 155	.90
Lordo Dunsanio Kalnų Dievai. Pusl. 110	.75
Keturakio Amerika Pirtyje. 3 veik. komedija, pusl. 75	.40
Žemkalnio Monologai. Pusl. 16	.30
Maksyčio Byla Del Linų Markos. 2 veik. komed. pusl. 34	.40
Vienas iš Mūsų Turi Apsivesti. 1 veik. komed. pusl. 24	.40
Ibseno Nora. 3 veiksmy drama, pusl. 142	.75
Glaso-Kleino Potasas Perlamutras. 3 veik. komed., pusl. 83	.60
Samonio Ponas Daugnoris. 4 veik. komed. pusl. 44	.40
Čechovo Vysnių Sodas. 5 veik. komedija, pusl. 67	.60
Hauptmano Vebriņos. 4 veik. vagių komed., pusl. 99	.60
Dviju Moterų Parduotojai Laimė. 4 veik. drama, pusl. 48	.40
Aguaonaičio Izraelio Vaikai. 4 veik. drama, pusl. 56	.50
Vladimirovo Sėtono Karalystė. 2 veik. tragedija, pusl. 63	.50
Mačiūlo Erškečių Taku. 5 veik. drama, pusl. 198	1.25
Fieldmano Gyvenimas. 4 veik. drama, pusl. 147	1.25
Strazdo Sugrįžo. 4 veik. drama, pusl. 107	1.00
Flereso-Caillaveto Buridano Asilas. 3 veik. komed. pusl. 104	.65
Ibseno Visuomenės Šulai. 4 veik. drama, pusl. 173	.75
Šveicario Teodolinda. 1 veik. komedija, pusl. 25	.30
Vergovaičio Kova Su Girtoklybe. 3 veik. drama, pusl. 167	1.00
Puidos Gairės. 3 veik. drama, pusl. 110	1.00
Putino Valdovo Sunus. Lyrinė drama 6 vaidų ir kiti ras-tai, apd., pusl. 480	3.00
Jakavičiaus Flirtas. Žaislas su 60 kortų	1.50
Krevės Šarunas. Drama, poema, pusl. 287	1.25
Giedriaus Šis-tas Vaikų Teatrui. Pusl. 70	4.00

AMERIKOS LAIDOS KNYGOS

Čia yra parinktos geros Amerikos laidos knygos, jų neturintiems verta išsigyti arba pasiūsti savo draugams bei giminėms į Lietuvą Kalėdų Dovanų. Ant šitų visų knygų nuleidžiam 25 centus nuo dolerio, o perkantiems daugiau \$5.00 tiems nuleidžiam 35 centus nuo kiekvieno dolerio.

Laukio Žinynas. Pusl. 392, apdarytas	4.00
Pilnas Orakulas. Pusl. 414, apdaryta	5.00
Sėro Geografija. Paveiksluota, apdaryta, pusl. 469	4.00
Dr. Šliupo Lietuvių Protėviai. Apdaryta, pusl. 283	2.00
Sėro Ethnologija. Paveiksluota, apdaryta, pusl. 667	4.00
Prof. Vipperio Trumpa Senovės Istorija. Paveik., apd., p. 305	2.50
Dr. Bacevičiaus Istorija Abėla. Paveik., apd., pusl. 498	2.75
Dr. Karaliaus Lyties Mokslas. Paveik., apd., pusl. 400	7.00
Dr. Pietario Iš Mano Atsiminimų. Apdaryta, pusl. 301	2.00
Dr. Loeb Kultura ir Spauda. Pusl. 153	.60
Istorija Amerikos. Apdaryta, pusl. 364	2.25
Istorija Chicago Lietuvių. Apdaryta, pusl. 580	3.00
Basanavičiaus Įvairios Pasakos, 700 pasakų, p. 1,300, apd.	9.00
Olzševskio Sapninykas. Apdarytas, pusl. 205	1.50
Sėro Senų Gadynių Išnykę Gyvi Sutvėrimai. Apd., pusl. 370	2.50

P pinigų malonėkite siųsti "money orderiais", "čekiais" arba "cash", bet registruotame laiške. Jei dar neturite muzikalių dainų katalogo, prisiųsime. Laiškus su pinigais siųskate tiktai šituo adresu:

Aušros Knygnas, 3210 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Vietos žinios.

MASS-MITINGAS.

Praeitą sekmadienį po pietų įvyko So. Bostono lietuvių mass-mitingas, kurio užmąnytojais buvo Sandariečiai. Žmonių susirinko gana skaitlingai. Aukų Vilniaus reikalams surinkta 78 doleriai. Sandaros Iždininkas A. Ivas aukavo 50 dolerių. Išnešta rezolucija prieš lenkus už neteisėtą mūsų sostinės užgrobimą. Atsakytos ir rezolucija bus kitam num. Programas buvo sekantis:

Vietinis Sandaros kuopos pirmininkas Nauburis pristatė Paulauską vesti mass-mitingą. Paulauskas, paaiškinęs mitingo tikslą, pristato kalbėti Dr. Jakimavičių. Seka F. Morkaus solo iš Brooklyn, N. Y., akompanuojant p-lei Emilei Bratėnaitei. Morkus išsautas antru sykiu dainuoti. Kalba Sandaros Ižd. A. Ivas, kuris pasako karštą, patriotinę prakalbą ir pakviečia susirinkusius sumesti aukų Vilniaus reikalams. Renkama aukos. Paskui dainuoja solo Gabijos vedėjas A. Bačiulis. Jis sudainuoja net keturias dainas. (Beje, gerb. Bačiulis ima 10 dolerių už dalyvavimą programe, kaip solistas. Bet šiam atvėjuje jis paaukavo savo trusą.) Kalba "Sandaros" Redaktorius A. A. Tulys. Lietuvos himnu užbaigiama programos.

MOKYKLA VAIKAMS.

Motinos ir tėvai! Jums yra labai svarbu išauginti savo vaikučius lietuviškoji dvasioj; išauginti juos taip, kad jie mokėtų gerai lietuviškai kalbėti ir rašyti ir dainuoti. Kad taip juos išmokinus, reikia gerų mokytojų. SIMANO DAUKANTO MOKYKLA tikrai gali pavyzdgingais išauklėti jūsų vaikučius. Jūsų vaikai gali už dyką išsimokinti Lietuvos kalbos, kaip lošti lietuviškus teatrus, kaip dainuoti gražias lietuviškas dainas ir tt. Mokytoja yra gerai žinoma So. Bostone ir apielinkės lietuviams Zuzana Neviackienė. Jei bus reikalingas lietuvių kalbos mokinys "Sandaros" Redaktorius. Pamokos yra kas pėtynė, kaip 3 val. po pietų. Atsiųsk savo sunų ir dukrelelę pažūrėti.

IS SANDAROS MOTERŲ KP. VEIKIMO.

Prie vietinės Sandaros moterų kuopos prisirašė sekančios narės: O. Elejošaitienė, O. Gricėnė.

Ta kuopa rengia teatrą gruodžio 7 d., Lietuvių svet. Statys "Rytų Pilis."

Lietuvos našlaičiams kuopa paaukavo penkiasdešimts dolerių. Rep.

ŠOKIAMS VIETA IS BAŽNYCIOS.

"Ant septinto stryto," kaip lietuviškai kalba, randasi parapijonų salė, kur susirenka parapijonai ir vyčiai šokti ir stumdysis. Pirmiau čia buvo lietuvių katalikų bažnyčia. Pagaliau iš tos šventos vietos liko paversta šokių ir stumdymosi vieta, kur kartais ir patys kunigai ateina pažūrėti, kaip jų parapijonai stumdosi. O yra sakoma, kad kas pašvęsta, tai pasilieka šventas ant visados. Geri katalikai privalėtų pagerbti tą vietą, kur pirmiau meldėsi prie švento dievo. miau meldėti. Boba.

SMUIKO KONCERTAS.

Sekmadienio vakare, Lietuvių svet. įvyko A. Zidanavičiaus koncertas. Zidanavičius smuikavo. Jo selekcijos buvo klasiškos. Bet smuikininkas pasirodė labai susinervavęs; dėl to negalima škart spręsti jo gabumai smuikoj. Kaip smuikos mokytojas gerb. Zidanavičius gal ir gali bu-

ti geras, bet estrada turi savo reikalavimus, apart kitų.

Koncerto pajvairinimui buvo ir dainos solo ir duetų. Stasys Paura pasirodė prastai prisirengęs dainuoti solo. Ir jis, dainuodamas duetą su p-le Gribaitė iš Miko Petrausko "Eglės," taippat prastai pasirodė. Jo balsas nėra ir nebus tikęs dainuoti tą dalyką. Į pabaigą Paura padarė didžiausią klaidą ir paskui dar antro kartu pakartojė dainos galą taip pat antru kartu padarydamas tą pačią klaidą. Jo balsas negali paimti tokių aukštų gaidų. Piano solo skambino Alena Kiburiūtė; tai buvo lengvas, menkas dalykėlis.

Publikos visą upą ir aplodismentą nusinėšė p-le Margaretą M. Gribaitė. Jos balsas dar nenustatytas, bet ji turi degėgą ir publikai labai patinka. Arti koncerto galo ji padainavo Miko Petrausko "Kaitink, švieši saulelė" ir angliškai "Until" (Sandersono). Po tai delnų plojimas nesiliovė; ją išaukė dar tris kartus. Ir po tai dar nesiliovė delnų plojimas. P-le Gribaitė jau dabar yra gera dainininkė, bet pasilavinus daugiau, gali palikti viena iš geresniųjų mūsų dainininkių. Ligšiol p-le Gribaitė mažai kas žinojo, nes ji tik po bažnyčia tepasirodydavo.

Antanui Zidanavičiui reikia atiduoti kreditas, kad jis sugebėjo išvesti So. Bostono parapijonus iš po bažnyčios sklepo ir ateiti į Lietuvių svetainę. Patarina Zidanavičiui dažniau surengti koncertų ir pripratinti parapijonus ateiti į Lietuvių svetaines. J. K.

BRIGHTON, MASS.

Nedėlioje, lapkričio 16 d., 2:00 val. po pietų, Lietuvių Liaudies Name, 26 Lincoln St. bus nepaprastas koncertas ir Prakalbos. Pėngia Sandaros 82 kuopa. Dainuos Z. Neviackienė, J. Bulskis, A. Zinkevičius ir kiti. Tai bus nepaprastai didelė koncertinė programo dalis. Taipgi kalbės Sandaros Centro Sekretorius V. M. Čekanauskas, Matas Biekša ir K. J. Paulauskas. Kalbėtojai praneš daug svarbių dalykų. Kaip vietos taip ir apielinkės lietuviui visi kviečiami atsilankyti, nes daug ko naujo išgirsite. Įžanga visiems už dyką.

Kviečia Rengėjai.

ATYDA DAINININKAMS.

Gabijos choro repeticijos perkeltos iš penktadienio į trečiądienį (sėredą-Wednesday). Pradžią, kaip 8 val. vak., Lietuvių svet., E ir Silver gat.

Gabija.

SUSIRINKIMAS.

A. L. T. Sandaros 7 kp. susirinkimas bus laikomas pėtynčioj, Lapkričio 14 d., 1924 m. Savo; svetainėje, 327 E St., So. Boston.

Gerb.— malonėkite priburti ir šį susirinkimą, nes šis susirinkimas bus svarbus ir nepaprastas, todėl, kad bus nominacija naujos valdybos. Taigi, draugai, pasistengkite koskaitlingiausiu atsilankyti antsusirinkimo, idant išrinkt veiklią valdybą. Taipgi nepamirškite ir atsivesti naujų narių. Pradžia 7:30 val. vakare. Kuopos Valdyba.

SANDAROS 1-mo APSKRIČIO VEIKIMAS.

Šį sezoną Apskritis pasiryžo nuveikti didelius darbus Sandaros labai. Naujoji Apskričio Valdyba daro plenus, kad visos Naujosios Anglijos kolonijos būtų atlinkytos su Prakalbomis ir Koncertais.

Pirmieji Apskričio žygiai bus sekančiai: Lapkričio 16 d., Brighton, Mass. Lapkričio 23 d., Lowell, Mass. Lapkričio 30 d., Hudson, Mass.

Tų kolonijų lietuviui turės progą išgirsti netik prakalbas, bet ir gerus dainininkus.

Gi su sekančio mėnesio pradžia, bus surengta kitose kolonijose. Visos 1-mo Apskričio Sandaros kuopos šaukute susirinkimus ir bukite prisirengusios, kad kaip tik gausite paraginimą rengti, kad viskas būtų tvarkoje. Apskričio Valdyba.

KLAIDOS ATITAIŠYMAS.

Užpraeitam "Sandaros" numerį, žinutėje apie pirmo apskričio suvažiavimą buvo pasakyta, kad p. Biekša yra baigęs Miko Petrausko konservatoriją. Turėjo būti: Biekša, baigęs chorų ir orchesterių vedėjo skyrių. Mat, komp. Petrausko konservatorijoj buvo dar ir aukštesnių kursų.

TRUMPOS ŽINUTES.

E. Bostone ištiko didelis gaisras, kuris padarė nuostolių už \$1,000. Tame name gyvenančią seną moterį pagavo dumai ir ji uždušis nuvirto laiptais nuo antro lubų.

Tula Mrs. Elizabeth Lynch, 55 metų moteris atrasta lovoje jos gyvenamam kambaryje 2996 Washington St. visa suraišyta virvėmis. Jos kaklas taip buvo užveržtas, kad vos galėjo kvapą aigauti. Bet ji pajėgė pasišaukti ant antrų lubų gyvenančią moterį, kuri atbėgus su peiliu virves nupiaustė. Moteris nors nukankinta, bet išliko gyva. Tame reikale suareštuota trys nužūrėtos ypatos.

Laikrodžių darbininkai, kurių 1800 išėjo į streiką dar kol kas nesusitaikė ir tebestreikuoja.

Valdžios agentai pagavo šmugelinkus ir atrado net 200 baksių degtinės.

Miesto gatvių komisierius paskelbė, kad dabar esantis State St. bus pakeistas į Charles St.

Pereitas pirmadienis, Bostone vadinamas "munšaino diena," nes tą dieną visą popietį teisėjas vos apsidirbo su munšainieriais. Sako, kad teisėjas nors turėjo sunkaus darbo net per tris valandas, bet nuo munšainierių uždirbo atimdamas pabaudų \$4,235. Nieko sau uždarbis — tik per tris valandas.

Ivairios žinios.

Jung. Valst. gelžkeliai perleido laike praetitų metų 70,000,000 ryšulių per savo rankas.

Žingeidautojai vilurbių bangzuvių gyvenimu tvirtina, kad 1853 m. radosi apie 30,000 pilkųjų bangzuvių prie Californijos pakraščio. O tarpe 1919 ir 1923 m. tik vieną jų ten pagauta.

Anglijoj, Thames upėje randasi 500 gulbių.

žmogus, kuriam ateina į galvą kas blogo padaryti, pirmiausia jis žiuri kokia bausmė gal ant jo pulti už tai; paskui, kad jis gali nustoti gerą savo vardą. Ant tų dviejų dalykų jis galvos per valandas pirma, negu ką prisimins apie "grieką."

"Aš noriu, kad mes galėtumėm išsiųsti Rusijon, išsigydymui, kiekvieną bolševiką, kuris randasi Amerikoj. Išsiųsti ten ir priversti jį ten pabuti, kol jis išmoks to, ko išmoko Emma Goldman ir Bill Hayward išmoko apie bolševikų palyginamą gerumą, asmens laisvę, etc."—Allen.

Marylando valstijos legislaturoj tapo pravestas bilius, kuris leidžia moterims, kurios nori balsuoti, sakyti, kad jos jau dvidešimts vienų metų. Jų au-

žius nebus klausiamas, jei jos pačios neturės noro pasisakyti.

Roger Bacon, kuris gyvena ir rašė septyni šimtmečiai atgal, pranašavo, kad ateis gaidynė, kada plaukios laivai be irklų, lakstys vezimai — automobiliai be arklių, etc. Už tai tuomet jis buvo išjuoktas ir įkalintas.

Devyniasdešimts septintais nuosimtis Australijos gyventojų yra britai.

Iš šiaulių gauta žinia, kad kariuomenės manevrų metu vienas aeroplanas, besileisdamas žemyn, susidurė su arkliai. Arklis žuvo, bet ir aeroplanas gerokai apdaužytas.

Religijos yra kaip žibančios kirmelaitės; jos šviečia tik patamsyje.

Lietuvos katalikiškoji valdžia ir policija visur užėmia burnas Valstiečiams Liaudininkams kur tikta gali. Katalikiškoji Seimo didžiauma su savo "valstybingumu" taip suerzino liaudį, kuri pirmiausia balsavusi už kunigus ir zakristijonus, savivaldybių rinkimuose nusistatė balsuoti už Valstiečius Liaudininkus, kas katalikams įvarė strioką. Todėl katalikai policijantai neleidžia Valst. Liaudininkams mingų laikyti ir areštuoja jų vienminčius. Bet kaip ateis nauji Seimo rinkimai, tai išgirsime ir politišku žudynių, nes katalikams viskas valna dėl vienos ir naudos katalikystei — internacijonizmo.

Dėl pagerinimo mašinerijos išdirbimui insulino — gyduolių dėl diabetes insulinas pasidarė per-pus pigesnis. Pirmą jį buvo 14.16 dolerių už pusę kvortos, o dabar tik 7.03 doleriai.

"KULTURO" B-VES LEIDINIAI.

"Kulturos" B-vė, Lietuvoje, prisiuntė "Sandarai" sekančius leidinius paminėti: "Oscar Wilde Pasakos" vertė J. Jablonskis junior 251 p., kaina 5 litai. "Zemės Istorija," parašė V. Lunkevičius, vertė A. P., 74 p., kaina 2 Lt. 80 ct. "Kraujo lašo kelionė," iš N. Osipovskio vertė Br. Kiukytė, 79 p., kaina 2 Lit. 50 ct. "Gamta," parašė J. Trojanovskis, vertė J. T., 72 p., kaina 2 Lt. Aukščiau paminėtos knygos vertos kiekvienam perskaityti. Jas galima gauti kreipiantis šiuo adresu: Šiauliai, Dvaro gatvė 24 Nr., "Kulturos" Bendrovei, Lithuania.

VISI Į BUTENO KONCERTĄ!

Sėredoj 8:00 val. vak. Lapkričio 12 d. Lietuvių svetainėje Butėnas duos koncertą, vietos ir apielinkės lietuviui visi į Butėno koncertą atsilankykite, nes šis koncertas bus vienas iš gražiausių. Išgirsti Butėno koncertą pagėdauja daugybė lietuvių visose kolonijose, Bostoniečiai turės pirmesnę progą už kitus.

Butėnas jau turėjo penkis koncertus ir visur buvo sutiktas su didelėmis ovacijoms. Korespondentai praneša, kad Butėnas po 17-kos mėnesių mokymosi Italijoj, šimtą kartų gražiau dainuoja negu kitados, visur publika aplodismentais savo išsautia Putėną kelis kartus atkartoti jo dainas.

Apart Butėno, dainuos mūsų žvaigždės: Veronika Putvinskaitė-Belkus, taipgi Feliksas Morkus iš Brooklyn, N. Y. ir Pianistas Vasil Petrov, neseniai atvykęs iš Rusijos, pirmu kartu Bostone pasirodys. Programas bus labai įdomus ir turiningas. Pasiskubinkite iškalno bilietus nusipirkti, nes gali pritrukti.

Bilietai parsiduoda visose vietose lietuvių laikraščių administracijose.

Real Estate

Parsiduoda Pigiai.

Du namai, vienas 40 šeimynų, įėjgos į metus suvirš \$21,000, išlaidų apie \$10,000, gryno pelno į metus apie \$11,000; įnešti tik \$10,000. Antras namas 5 štorai ir 18 šeimynų. Įėjgu \$13,600, išlaidų \$6,400, gryno pelno \$7,200, įnešti tik \$9000. Abu namai yra beveik nauji ir turi šios mados visus įtaisymus. Norėdami daugiau žinių kreipkitės pas A. J. NAMAKSY, 395 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. 2340.

Didelis Bargasas.

3 šeimynų 20 kambarių namas su dideliu jardu, su visais įtaisymais. Parsiduoda Dorchestery arti So. Bostono prie Bulvard kelio. Prekė tik \$10,000. SANDARA REAL ESTATE V. P. Yankus, vedėjas, 327 E St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 2408

Pigiai Parsiduoda

Puikus namas geriausioje vietoj prie Pleasant Street, Dorchesterj, arti So. Bostono, daug žemės dėl garažo ir puikus sodo, 8 gražus kambariai su vėliausios mados improvementsais, steam šiluma ir elektriška; prekė \$9000, vertas beveik dvigubai, kurie mylite gyventi gražiam name ir puikioj apieilinkėj nepraleiskite šios progos. A. IVAS 361 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So, Boston 0605.

PARDAVIMAI

NEJUDINAMO TURTO

Mes turime Namus ir žemės dėl pardavimo, prekė tinkama ir įėjgu kas turi žemę ar Namus dėl pardavimo kreipkitės pas mus, o mūsų Advokatas tamistai dykai patarė. K. J. PARĖDNA and SON, 152 Berkshire St., Cambridge, Mass. (45-48)

NAUJAS

Išpardavimas

Jeigu norit sutaupyti pinigų, atėik į šį išpardavimą dabar. Žiūrėk, kad užėitum į tikrą vietą Broadway išpardavimo Krautuve, 167 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Extra!

Klausyk Dėde, ar tu žinai kur randasi Barberis Galinis? Dėdė: Taip žinau, o kam tau jo reikia? — Aš noriu plaukus nusikirpti, bet nežinau kuris geriausias Barberis.

Dėdė: Vaikė, eik pas žilą Galvuokę, kampas H ir 7-th Street, So. Boston, tai geriausias Barberis, sanitariškiausia barberinė.

Naujoj Vietoj.

Geriausias So. Bostono Kostumeriškas Kriaucius vietos Sandarities persikėlė į naują vietą. Gerbiameji, norinti užsisakyti ant ordelio drabužius kreipkitės pas mus, o mes padarysime tamistoms pagal naujausios mados. Taipgi senus drabužius taisom, valom ir prošinam kaip vyrų taip ir moterų.

Mūsų antrašas tokis: A. SIMOKAITIS, 344 Broadway, So. Boston, Mass. (ant antrų lubų.)

LIETUVIŲ VALGYKLA

Mūsų Restorante gaminam visoki valgiai. Mūsų Restorante yra vienas iš gražiausių ir švaresniųjų. Kviečiame visus Lietuvius užėiti pas mumis, mes užtikriname, kad busit užganėdinti.

J. N. Saladka, ir Brooks, Savininkai. 304 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Stogdengis.

(ROOFERIS)

Mes darome visokius ir taisome senus stogus. Darbą gvarantuojame ir padarome atsakančiai ir pigiai. Aš Ivaškevičiaus ir kitų lietuvių namų savininkų darbus darau suvirš per 15 metų ir kožnas namų savininkas gali manim pasitikėti kaip patyrusį stogdengį.

MARTIN ROOFING CO. 361 Broadway, So. Boston, Mass. A. Ivas Real Estate Ofise.

Tel. So. Boston 3520
Tel. University 1463-J.
ADVOKATAS
A. O. ŠALNA (SHALNA)
LIETUVIS ADVOKATAS
Baigęs du Universitetu Cornell University su A. B. G. Washington Univ. su LL. B.
"Darbininko" Name (antros lubes)
366 W. Broadway, So. Boston.

Tel. So. Boston 4000.
DR. J. C. LANDZIUS - SEYMOUR
Lietuvius Gydytojas.
Valandos 9-11 2-4 6-9.
772 Broadway,
So. Boston, Mass.

20-tas Metinis

BALIUS!

Lietuvos Sunų Draugystė rengia gražų Balių, Ketverge, Padėkavonės dienoj, (Thanksgiving Day),

27 d., Lapkričio-Nov. 1924

CYPRUS HALL, 40 Prospect St., Cambridge, Mass. Pradžia 2 val. dieną tęsis iki vėlai vakaro. Bus gera muzika: Kviečia visus atsilankyti Komitetas.

Ietuvių Drabužių Krautuve

LIETUVIAI PAS LIETUVIUS!

Vientaučiai, kad eiti pas svetimtaučius, atėikit pas mus. Mes parduodame vyriškus siutus, overkotas, marškinus ir etc. Taipgi padarome siutus ant užsakymų. Patarnavimas teisingas ir mandagus.

BROADWAY TAILORING CO.

412 Broadway, So. Boston, Mass.